

Prof. Raymond Winling

**Čnosti
Božej služobnice
matky
Alfonzy Márie Eppingerovej**

2009

Obsah

1. VIERA.....	3
<i>Duša človeka - zanietenie matky Alfonzy Márie.....</i>	<i>3</i>
2. NÁDEJ	14
<i>Istota, že Božia milosť nahradí všetky nedostatky v jej srdci .</i>	<i>14</i>
3. LÁSKA K BOHU	20
<i>Neustále hľadanie Boha</i>	<i>20</i>
4. LÁSKA K BLÍŽNEMU	31
<i>Božia láska, prameň lásky k blížnemu</i>	<i>31</i>
5. ROZVÁŽNOSŤ - MÚDROSŤ.....	39
<i>Krajná jednoduchosť</i>	<i>39</i>
6. SPRAVODLIVOSŤ	45
<i>Povinnosť voči Bohu a voči blížnemu.....</i>	<i>45</i>
7. MIERNOSŤ.....	49
<i>Pevné rozhodnutie vždy a vo všetkom plniť Božiu vôľu.....</i>	<i>49</i>
8. MRAVNÁ SILA	54
<i>V najťažších chvíľach nechýba prejav radosti a vytrvalosti...54</i>	<i>54</i>
9. POSLUŠNOSŤ.....	59
<i>Živé pravidlo.....</i>	<i>59</i>
10. CHUDOBA	62
<i>Stále úsilie slúžiť v Kristovom mene.....</i>	<i>62</i>
11. ČISTOTA	64
<i>Transparentný život</i>	<i>64</i>
12. POKORA.....	65
<i>Nesporná kontinuita ducha napriek zmenám situácií.....</i>	<i>65</i>

1. VIERA

Duša človeka - zanietenie matky Alfonzy Márie

Vyjadrenie a prejavy tejto čnosti počas celého života Božej služobnice

34. Od najútlejšieho detstva sa u Božej služobnice prejavoval duch viery, ktorý možno v jej veku označiť za mimoriadny. Už ako štvorročná dychtivo počúvala rozprávanie o Bohu a využila každú príležitosť, aby si nechala vysvetliť náboženské pravdy. Keď mala šesť rokov, vo svojej autobiografii uvádza: „Mala som prenikavú túžbu poznávať Boha. Či som bola sama alebo medzi ľuďmi, neprestajne som sa zaoberala myšlienkou na Boha.“ Ako sedemročná: „Táto túžba bola taká silná, že mi pôsobila až duševné utrpenie.“

Keď mala desať rokov, stále dávala pozor, aby nezabudla nič z toho, čo počula na hodinách náboženstva. Čoraz viac sa tešila, že sa môže zúčastňovať na hodinách náboženstva. V deň svojho prvého svätého prijímania sa takto modlila: „Dobrý Ježišu, teraz som si obnovila krstné sľuby. Pomáhaj mi, aby som zachovávala a plnila všetko, čo nás učí náš duchovný pastier.“ Duch viery sa u nej prejavoval v každej situácii, po celý život. Mysľou bola zameraná na Boha; nezaujímalo ju nič iné, len Božie veci. Na všetko sa dívala z pohľadu Boha.

Ani v čase choroby jej viera neochabovala. Keď prvýkrát ochorela, pocítila duchovnú vyprahnutosť, ale napriek tomu sa vytrvalo modlila. Keď sa uzdravila, v duchu viery dostala zvláštne milosti, ktoré jej pomáhali napredovať v duchovnom živote a v pestovaní čností.

Počas ďalšej choroby (1845-1849) si jej duchovný vodca uvedomil, že Božia služobnica je obdarená naozaj výnimočnými Božími milosťami. Povedal o tom biskupovi, ktorý sa o celú záležitosť veľmi zaujímal, lebo bol presvedčený, že v tom treba vidieť Boží zásah. Božia služobnica sa však necítila hodná takýchto milostí a nijako sa nesnažila získať si tým slávu.

Pokiaľ ide o založenie kongregácie, Božia služobnica sa zdôverila svojmu duchovnému vodcovi, že dostala vnuknutie zhora, aby založila kongregáciu zasvätenú službe chorým. Farár Reichard bol spočiatku zdržanlivý, ale nakoniec požiadal biskupa o schválenie.

Keď bola matka Alfonza Mária generálnou predstavenou (1849-1867), s úplnou dôverou sa zverovala do Božej Prozreteľnosti. Odohralo sa mnoho nečakaných udalostí, kde Boh zasiahol v prospech kongregácie a pomohol jej rýchlemu rozvíjaniu. Dôvera Božej služobnice bola nesmierna. Môžeme ju vidieť pri budovaní kongregácie. Bez akejkoľvek ľudskej pomoci sa pustila do diela a všetko materiálne i duchovné očakávala od Boha. Cítila sa úbohá a slabá na toľkú zodpovednosť, avšak spoliehala sa výlučne na milosť. So svätou odvahou sa modlila k Ježišovi: „Odmietaj, ako dlho chceš, ja sa budem neúnavne modliť. Dávam ti, čo si želaš – daj aj ty mne, o čo prosím.“ „Ó, Ježišu môj, pozri na moju úbohosť a slabosť, nedokážem nič bez tvojej pomoci. Rozmnož moju detinskú dôveru v teba.“

„Môj drahý Ježišu, urob to ty sám. Ved' vieš, že ja nič nezmôžem; je to tvoje dielo.“ K takejto dôvere nabádala každého, kto za ňou prišiel: hlavne mnohých návštevníkov, ktorí o tom podali svedectvo, a keď od nej odchádzali, chválili Božie milosrdenstvo. Nabádala k tomu aj svoje dcéry, ktorým hovorila: „Keď bol Boh taký dobrý, že si nás povolal k rehoľnému životu, či by to nebolo voči nemu urážlivé, keby sme mu bezhranične

nedôverovali vo všetkých našich potrebách? Obracajte sa na neho v každej situácii, bez najmenej nedôvery.“

Bol to predovšetkým jej vlastný príklad, ktorý viedol jej dcéry k bezhraničnej dôvere.

Obsah viery: pravdy, ktorým verila

35. Oddanosť Božej služobnice voči učeniu Katolíckej cirkvi bola vrúcna a neochvejná. Pochádzala z rodiny obklopenej protestantmi, ktorá musela bojovať o zachovanie svojej viery. Preto si uvedomovala, aké má šťastie, že je katolíčka.

„Keď ma počas mojej choroby (ako 17-ročnú) navštívili nejakí protestanti, bolo mi ich ľúto, že nežijú v pravde. Vtedy som ďakovala Pánovi za to, že som sa narodila katolíckym rodičom. Často som hovorievala: ‘Ach, aké mám len šťastie, že som dieťaťom pravej Cirkvi!’“

36. S hlbokým záujmom sledovala hodiny náboženstva, ktoré viedol farár Reichard, ktorému nadovšetko dôverovala. Obsah jej viery zodpovedal tomu, čo ju učili: Boh a Božia Prozreteľnosť; Ježiš Kristus, ktorý nás spasil svojou smrťou na kríži; Panna Mária; svätí; sviatosti, najmä Eucharistia; človek predurčený pre nadprirodzené veci; závažnosť hriechu a dokonalosť čnosti.

37. Božia služobnica mala veľkú úctu k Najsvätejšej Trojici. V priebehu dňa často opakovala chválospev: „Sláva Otcu i Synu i Duchu Svätému.“

38. Keďže už od útleho detstva dychtivo počúvala rozprávania o Božích veciach, obracala sa priamo na Boha s prosbou o radu, pomoc a ochranu. Robila tak vtedy, keď hľadala správnu cestu, keď prežívala

skľúčenosť, alebo keď cítila potrebu ďakovať Bohu za udelené milosti.

„Ó, dobrý Bože, daj, aby som sa aj ja stala takou nábožnou ako tieto osoby a aby som sa naučila modliť tak vrúcne ako ony.“ „Chcem ťa milovať, budem ťa milovať a chcem plniť iba tvoju vôľu!“ „Môj Božský Ženich, pozri ako túžim po tebe. Celkom sa zmocni môjho srdca a ukáž mi, ako sa môžem ešte dôvernejšie s tebou zjednotiť.“

39. V duchovnom živote Božej služobnice mal ústredné postavenie Ježiš Kristus. Už ako päťročnú ju hlboko dojímalo, keď pred ňou spomínali Kristovo umučenie. Keď mala desať rokov a farár Reichard im v škole rozprával o Ježišovom utrpení na križi, poznačilo ju to na celý život.

„Tie slová na mňa tak silno zapôsobili, až som sa triasla na celom tele. Nespúšťala som zrak z pána farára a zdalo sa mi, akoby som v ňom videla obraz trpiaceho Spasiteľa.“

Ako sama uvádza, žiadna iná náuka sa jej nepáčila tak veľmi ako téma umučenia, pretože v ňom videla Ježišovu lásku k nám. Od desiatich rokov mala vo zvyku pri svätej omši sledovať Pánovo umučenie. Niekedy ním bola taká zasiahnutá, až sa jej celé telo triaslo. Vyhľadávala samotu, aby mohla lepšie rozjímať nad umučením. Už ako mladé dievča sa snažila nabádať k takejto zbožnosti aj svoje rovesníčky. Predovšetkým však túto náuku vštepovala svojim dcéram a neprestajne sa k nej vracala. Na príkaz nášho Pána svojim dcéram kázala, aby každý deň rozjímali nad jeho umučením – spomína sa to už v *Prvých pravidlách*. Božia služobnica im ukázala spôsob rozjímania, ktorý bol bezpochyby jej vlastný.

Zobrala do ruky kríž a otvorila svoje srdce pôsobeniu milosti, prechádzala postupne od jednej rany k ďalšej

a kládla si pritom rôzne otázky, aby si uvedomila veľkosť Spasiteľovho utrpenia a jeho lásku k nám. Jej duša bola v tej chvíli tak hlboko dotknutá, že istým spôsobom cítila bolesti umučenia – stávali sa jej vlastnými bolesťami. Pocity vďačnosti, ľútosti a lásky ju niekedy naplňali celé dni.

„Dojmy, ktoré nadobúdala pod krížom, sa viac nevytrácali z jej srdca. Uprostred svojich povinností v rodičovskom dome a na poli mala ustavične pred očami ukrižovaného Ježiša, trpiaceho Ježiša, Ježiša zomierajúceho za hriechy sveta.“

40. Božia služobnica mala osobitnú úctu k Panne Márii. Už ako trojročná sa naučila modlitbu *Zdravas' Mária* a opakovala ju ako refrén. Odvtedy sa obracala k Panne Márii v každej situácii.

„Žiadna náuka sa mi nepáčila tak veľmi ako učenie o Pánovom umučení a Panne Márii,“ hovorí Alžbeta. Mala vtedy osem rokov. „Zdravas' Mária, Matka Božia, oroduj za mňa, úbohé dieťa.“

Jej najväčším potešením bolo počúvať rozprávanie o Panne Márii. Obávala sa len toho, či vždy správne pochopí, čo o nej počula. Keď mala 14 rokov, neustále opakovala *Zdravas' Kráľovná*. Rozhodla sa, že bude vo všetkom napodobňovať Máriu, najmä v jej mlčanlivosti a skromnosti.

„Ustavične som sa utiekala pod ochranu dobrotivej Božej Matky.“

Zverila jej svoje panenstvo: „Mocou svojho presväteho panenstva a nepoškvrneného počatia, ó, Panna najčistejšia, očisti moje srdce i moje telo.“ „Ó, Mária, chcem ťa napodobňovať, áno, chcem. Chcem napodobňovať tvoje čnosti. Ó, Mária, pomáhaj mi! Ó, Mária, buď mi na pomoci, aj ja chcem zostať pannou, chcem napodobňovať tvoje čnosti!“

Úctu k Panne Márii šírila prostredníctvom modlitby ruženca: od farára Reicharda získala povolenie, aby sa vo farskom kostole každú nedeľu a vo sviatok modlil ruženec na odčinenie urážok spáchaných voči Bohu v týchto dňoch. Vo svojich extázach videla Máriu ako sprostredkovateľku a dostala poznanie, že všetci budú spasení skrze Máriu a že úcta k nej sa ešte zosilní.

Od Panny Márie dostávala určité pokyny, ktoré boli podľa jej slov vznešené a plné útechy.

Kongregácia, ktorú založila Božia služobnica, bola zasvätená Božskému Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Božia služobnica mala veľkú radosť, keď pápež vyhlásil dogmu o Nepoškvrnenom počatí, ktorú osem rokov predtým predpovedala. V ten deň bol kláštor slávnostne vyzdobený.

41. Božia služobnica medzi ostatnými svätými prechovávala osobitnú úctu k svätému Jozefovi, ktorého považovala za účinného ochrancu v ťažkých chvíľach, ktoré ohrozovali existenciu kongregácie z dôvodu chýbajúcich prostriedkov.

Veľkú úctu mala k svätej Terézii Avilskej, ktorú často prosila, „aby na jej príhovor dosiahla milosť milovať Boha tak veľmi, ako ho milovala svätá Terézia, a aby tak ako ona dokázala znášať telesné i duchovné utrpenie, ktoré jej Boh ráči zoslať“.

Modlievala sa tiež k svätému Alfonzovi Mária de Liguori, ktorého pokladala za vodcu v otázkach duchovného života a orodovníka za kongregáciu.

Po Panne Márii mala najväčšiu úctu k svätému Alojzovi Gonzágovi, ktorého najčastejšie prosila o príhovor. Tohto svätca mala v mimoriadnej obľube pre jeho evanjelióvu čistotu.

42. Čo sa týka sviatostí, Božia služobnica vždy prejavovala veľkú horlivosť k Najsvätejšej sviatosti oltárnej. Už od detstva ju veľmi priťahoval kostol. Pomaly prechádzala okolo chrámových dverí a pritom opakovala: „Nech je pochválená a zvelebená Najsvätejšia sviatosť oltárna.“ Túžobne očakávala prvé sväté prijímanie: „Ó, Ježišu môj, kedy už príde tá chvíľa, keď ťa budem môcť prijať. Ach, v tej chvíli by som pred tebou padla na zem a klaňala sa ti.“ Po prvom svätom prijímaní cítila takú vrúcnu túžbu prijímať Eucharistiu, že poprosila svojho spovedníka, aby jej dovolil chodiť na sväté prijímanie každý týždeň. Duchom bola stále prítomná pri svätostánku. Farár Reichard mohol povedať: „Uprostred svojich povinností si veľmi živo predstavovala oltár, hostiu, kalich a sväté obrady, dôverne sa pripájala k úmyslu a modlitbám kňaza a ministrantov, a tak všade, kde sa nachádzala, mohla duchovne prijímať sväté prijímanie, ako keby sa osobne zúčastnila na slávení svätej omše.“

Počas svojej prvej choroby „cítila vrúcnu túžbu častejšie prijímať sväté prijímanie ako jediný prostriedok, ktorý jej mohol dodať silu na to, aby zaprela sama seba a celkom sa zriekla vlastnej vôle, aby mohla plniť jedine Božiu vôľu“, a farár jej to dovolil. Keď sa zotavila, vždy vnímala ako novú milosť, že môže byť prítomná na svätej omši a pristúpiť ku svätému prijímaniu. Božia služobnica sa veľa modlievala pred Najsvätejšou sviatosťou a vyzývala k tomu aj ostatných. Sama trávila dlhé hodiny v adorácii.

Ako predstavená zaviedla nepretržitú poklonu v komunitách, ktoré mali viac ako štyridsať sestier. V menších komunitách alebo v komunitách, kde nebola kaplnka, mala každá sestra konať hodinovú poklonu každý deň. Svojim dcéram hovorila:

„Musíte mať predovšetkým veľkú úctu k Najsvätejšej sviatosti oltárnej. Aj keby ste boli v dome, musíte myslieť na to, že ste v Ježišovej blízkosti. Odporúčam vám, aby ste nerobili hluk. Trpím, keď vidím, ako ľahostajne a neúctivo sa ľudia správajú k Najsvätejšej sviatosti oltárnej.“

Postoj k Cirkvi

43. Božia služobnica vynikala veľkou poslušnosťou voči Cirkvi a verne zachovávala jej nariadenia. Jej úcta k Cirkvi sa prejavovala úctou k jej viditeľnému vodcovi; veľa sa modlila za vtedajšieho pápeža Pia IX. a obetovala zaňho svoje utrpenia. Mala v úcte biskupov a v osobnom živote i pri riadení kongregácie sa osobitne podriaďovala biskupovi Rässovi. Veľmi si vážila všetkých kňazov, lebo v nich videla samého Boha.

„Každému kňazovi by som ochotne padla k nohám, len aby ma požehnal.“ Predovšetkým však celý život prejavovala úctu a úplnú poslušnosť svojmu duchovnému vodcovi: farárovi Reichardovi, ktorý bol povoláný k založeniu Kongregácie dcér Božského Vykupiteľa. Svojim dcéram vštepovala poslušnosť voči služobníkom oltára. V *Prvých pravidlách* sa uvádza:

„V každom prípade musia ostať podriadené farárovi, ktorého majú stále považovať za svojho zákonného duchovného nadriadeného, bez ohľadu na spôsob jeho konania.“

Božia služobnica prijímala mnohých kňazov, ktorí sa s ňou prišli poradiť a mnohí z nich dosvedčili, ako im jej rady pomohli. O kňazoch sa vyjadrovala láskavo, hovorila o ich dôstojnosti a kňazských čnostiach. Veľa sa za nich modlila. Jej modlitby boli veľmi horlivé.

„Ježišu, môj Božský Ženich, hľad' na nich milosrdným pohľadom, nepozeraj na ich slabosti. Ó, láska moja, stačí

ti jediné slovo: zapáľ v nich oheň tvojej lásky. Naplň ich odporom a hrôzou voči všetkému, čo je zo sveta. Vtlač im do srdca tvoje horké utrpenie a daj, aby zanechali všetko, čo sa ti nepáči.“ Za biskupov obetovala celý svoj život v utrpení.

Duch viery sa u nej prejavoval veľkým utrpením, ktoré prežívala, keď sa dozvedela o prenasledovaní Cirkvi v Ríme, vo Francúzsku a Švajčiarsku, ďalej túžbou po obrátení kacírov a tiež horlivým úsilím o privádzanie zablúdených duší naspäť do Katolíckej cirkvi, najmä protestantov v jej blízkosti.

Na tento úmysel najprv obetovala svoje modlitby a utrpenie, neskôr posielala svoje dcéry, aby získavali duše predovšetkým modlitbami a praktizovaním kresťanských aj rehoľných čností. Vyhlásila, že je ochotná vyliatť krv a položiť život za spásu tých, ktorí nemajú vieru.

Odpor voči hriechu

44. Božia služobnica nenávidela hriech a všetko, čo sa protivilo viere. Ako školáčka sa vyhýbala deťom, ktoré viedli škaredé reči. Kvôli tomu plakávala a mala odpor voči škole. Neskôr, keď raz pri večeri bola svedkom neslušného rozhovoru, radšej zostala hladná; zdvihla sa od stola a odišla do izby, kde sa modlila a plakala.

Vo svojich extázach videla všeobecné i konkrétne neresti aj s ich rozličnými príčinami. Ten pohľad bol pre ňu bolestný, ba až neznesiteľný.

Počas celej večere sa modlila a plakala vo svojej izbe, a keďže večera prebiehala vo vedľajšej miestnosti, pre istotu si zapchala uši, aby cez stenu nepočula, o čom sa rozprávajú. Bolo jej jasne ukázané, ako má odčiniť neresti.

„Pozri, dcéra moja,“ povedal jej Pán, „toto všetko musíš odčiniť ty.“ Vzdychna si a povedala: „Ach, aké ťažké bremeno! Nech sa stane tvoja vôľa!“

V týchto sladkých radoostiach ju zarmucovalo už len pomyslenie na množstvo urážok, ktoré sú namierené proti Bohu. Niekedy cítila pochybnosti a znechutenie pri myšlienke, že aj ona je hriešnica, ktorá si nezaslúži Božiu milosť. Avšak na druhej strane, keď Božia služobnica pri svojich víziách pomáhala obráteniu hriešnikov, vtedy pociťovala veľkú radosť. Farár Reichard to dosvedčuje: „Videla mnoho obrátení medzi nepriateľmi katolicizmu i medzi schizmatikmi a neveriacimi, ktorým Boh prejavil svoje milosrdenstvo. V tomto pohľade na milosrdenstvo a Božiu moc znova čerpala veľkú útechu.“

Ako členke bratstva Božského Srdca Ježišovho jej záležalo na tom, aby odčinovala hriechy druhých svojimi modlitbami a skutkami pokánia.

45. Na sklonku života zakúsila obzvlášť bolestné skúšky, ktoré boli pre ňu mimoriadnou príležitosťou, aby prejavila čnosť viery. Z politických, právnych a ekonomických dôvodov sa totiž osamostatnili domy vo Würzburgu, Viedni, a Šoproni. Tieto skúšky na zakladateľku tvrdo a ukrutne doľahli, ale matka Alfonza Mária sa úplne odovzdala do Božej vôle.

46. O blahodarných účinkoch viery sa chcela Božia služobnica podeliť s každým, kto za ňou prišiel. Vynikajúco rozprávala o Božích veciach: najprv svojej rodine, potom deťom a mladým dievčatám z Niederbronnu a neskôr početným návštevníkom, ktorí za ňou prichádzali. Boh ju použil na obrátenie mnohých z nich. Jedným z cieľov jej diela bolo poskytovať náboženskú náuku nevzdelaným ľuďom a chudobným deťom. Prijímala opustené chudobné deti a starala sa o ne

tak, aby dostali potrebnú náboženskú náuku a mohli ísť na prvé sväté prijímanie. Sama ich zhromažďovala, rozprávala im o Bohu a viedla ich k modlitbe.

Záver

Pre Božiu služobnicu nebolo ťažké prijať vieru v Boha, ani ju nepokladala za predmet učených diskusií. Viera pre ňu znamenala nadšenie pre Boha, celoživotné príľnutie k Bohu a jeho posolstvu, osobné príľnutie k Bohu, od ktorého očakávame spásu. Celkom prirodzene sa v láske spája s Bohom a Ježišom Kristom, ako uvidíme neskôr v časti venovanej teologálnej čnosti lásky. Život viery, aký žila Božia služobnica, bol veľmi mocný, pretože Alžbeta Eppingerová bola v prvej etape svojho života vedená ako osoba, na ktorú Boh položil ruku a bola povolaná k nadprirodzenej duchovnej skúsenosti. Z hĺbky duše túžila viesť život celkom zasvätený modlitbe a dokonalému praktizovaniu čnosti v rehoľnom živote. Túžila vstúpiť do rehole. Boh však chcel, aby tento ideál dokonalosti žila najprv v kruhu svojich blízkych a v rámci farského spoločenstva. Tajomným spôsobom ju pripravil na založenie kongregácie zasvätenej starostlivosti o chorých, ktorá zodpovedala potrebám svojej doby.

2. NÁDEJ

Istota, že Božia milosť nahradí všetky nedostatky v jej srdci

Božia služobnica praktizovala čnosť nádeje počas celého života

47. Od útlej mladosti až do smrti mala Božia služobnica jediný cieľ, jedinú metú: dôvodom jej bytia a konania bol vždy jedine Boh, ktorému úplne a bezvýhradne dôverovala. Farár Busson sa jedného dňa opýtal chorej Alžbety:

„V čom podľa vás spočíva najväčšie šťastie na tomto svete, v živote a po smrti?“

Odpovedala mu:

„V tom, že máme iba Boha. Boh je všetko. Kde je Boh, tam je plnosť, a kde Boh nie je, tam je ničota. Mat' Boha na tomto svete je v podstate také isté šťastie, aké majú svätí v nebi. Na zemi sa nevieme z Boha naplno radovať, ale neznamená to, že ho máme menej radšej.“

Vo všetkom sa usilovala plniť iba Božiu vôľu. Keď ju plnila, vkladala všetku dôveru v Boha a to v otázkach života na tomto svete ako aj v otázkach večného života.

„Ó, Ježišu, v týchto nepokojných dňoch musíš pomôcť svojej Cirkvi. Len ty to môžeš urobiť a ty jej musíš pomôcť. Ó, Mária, neodmietaj túto modlitbu. Veď je to otázka cti tvojho Syna a jeho Cirkvi.“

Neprestajne a zo všetkých síl sa k tomu snaží viesť aj všetkých hriešnikov. Jej pranie a túžba ju nabádajú k ustavičnej a vrúcnej modlitbe za obrátenie hriešnikov.

Prejavy a vyjadrenie čnosti nádeje

48. Už od detstva sa obracala na Boha a predkladala mu svoje prosby, ktoré sa týkali dokonalého života. Keď videla prechádzať rehoľnú sestru, v modlitbe vyslovila pranie:

„Pane Bože, udeľ mi milosť, aby som ti jedného dňa mohla slúžiť ako táto milá sestra.“

Už ako malé dieťa ustavične opakovala Bohu:

„Chcem ťa milovať. Dobrý Bože, ty mi iste udeľíš milosť, aby som ťa milovala.“

Uvedomujúc si svoju slabosť pred Bohom, vyznávala svoju nehodnosť slovami:

„Ó, Bože môj, čože som ja, že si ma navštívil a prebývaš vo mne!“

Bola však natoľko dojatá a preniknutá dobrotou a milosrdenstvom Spasiteľa sveta, že pevne dúfala, že on svojou milosťou doplní to, čo je nedokonalé v jej srdci.

49. Čnosť nádeje sa výrazne prejavovala v rozličných ťažkostiach.

V čase vyprahnutosti, ktorú Božia služobnica prežívala počas svojej prvej choroby, prenasledovala ju myšlienka, že všetky jej úkony nábožnosti nemajú potrebnú kvalitu, aby boli záslužné, a že pred Božím zrakom sú hriechmi. Domnievala sa, že sa stala predmetom odporu, nenávisťi a kliatby, a teda už nemá zaistenú spásu. V takomto strašnom zmätku sa usilovala priblížiť k Bohu a hovorila: „Aj keď si ma opustil, ja ťa neopustím. Nechcem urobiť nič, čo sa ti nepáči.“

Zmietaná pochybnosťami o Božej добрote a milosrdenstve sa obracala na Ježiša:

„Ó, Ježišu môj, verím v teba, dôverujem ti a chcem ťa milovať.“ A slovami vyjadrovala vieru, nádej a lásku.

Pri zakladaní kongregácie mala často hrôzu z vlastnej úbohosti a slabosti. Farár Reichard v tejto súvislosti píše: „Bola úplne presvedčená, že všetko treba odovzdať do svätej Božej vôle a v otázkach rehole sa modlitbami utiekala k Božskému Srdcu, s ktorým sa o všetkom radila. Neustále čakala pomoc od Boha, dôverujúc v jeho milosrdenstvo.“

Túto dôveru vštepovala aj ostatným. Farár Reichard v jednom liste biskupovi Rässovi napísal:

„Má len dôveru v Božie milosrdenstvo a takú istú dôveru vštepuje každému, kto s ňou hovorí.“

Náuky, ktoré dávala svojim dcéram, sú plné nabádania k dôvere:

„Nech všetka vaša dôvera spočíva v Božom milosrdenstve a jedine v zásluhách Ježiša Krista, nášho Božského Vykupiteľa.“

Dôvera v Boha v ťažkých situáciách je jednou z hlavných črt jej veľkej čnosti. Vo všetkých ťažkostiach vytrvala v dôvere a modlitbe. Dokonca zložila sľub, že útechu bude hľadať jedine u svojho Božského Ženícha.

„Ježišu môj,“ povedala, „chcem urobiť všetko, čo od mňa žiadaš, ale príď mi vždy na pomoc tvojou milosťou; do teba vkladám svoju dôveru.“

Dôverou premáhala zjavné útoky diabla.

Pokoj a vyrovnanosť v ťažkých chvíľach

50. Božia služobnica udivovala okolie svojím pokojom a vyrovnanosťou napriek ťažkostiam a povinnostiam, ktoré vyplývali z jej postavenia. Potvrdzujú to mnohí svedkovia. Farár Reichard napísal:

„Utrpenie spôsobené slabosťou nikdy nenarušilo jej zanieťenie a pokoj. Nič ju nerozhádza, nič ju nemôže vyrušiť ani len na krátku chvíľu. V každej záležitosti prosí Boha o pomoc a každú vec mu zveruje ako jeho

vlastnú. Je vážna a dôstojná; stále na nej badať jemnú vyrovnanosť, ktorá ľuďi priťahuje a očaruje.“

V jednom zo svojich príhovorov matka Alfonza povedala:

„Toto ťažké bremeno budem niesť dovtedy, kým bude Pán Boh chcieť, lebo som ho na seba vzala z poslušnosti voči jeho svätej vôli.“

Farár Busson takisto dosvedčuje:

„Je stále rovnaká, na jej správaní sa nič nemení, stále má rovnakú miernosť, prívetivosť, starostlivosť a obozretnosť, stále má rovnakú horlivosť. Chce, aby sa všade zachoval duch rehole.“

Aj keď musela znášať rozličné útrapy – telesné i duchovné utrpenie, pohrdanie a protivenstvá, jej duša bola vždy vyrovnaná a radostná. Ako sama povedala:

„V utrpení som si stále pripomínala sľub, ktorý som dala Bohu ešte v detstve: že si chcem zachovať čistotu srdca, že chcem dosiahnuť svätosť a že vo všetkom chcem plniť svätú Božiu vôľu. V utrpení som si teda hovorila: ‘Budem ochotne trpieť, len aby som to dosiahla.’“

Farár Reichard o tom povedal:

„Jej telesné utrpenie je nanajvýš bolestivé, ona však pociťuje takú radosť, že keby bolo možné ju toho utrpenia zbaviť, nedovolila by to.“

Matka Alfonza v príhovoroch svojim dcéram uviedla: „Vaše utrpenie by vám nemalo zarmucovať tvár ani myšlienky. Utrpenie môže urobiť dušu šťastnou už na tomto svete. Zažila som utrpenie každého druhu. Môžem vás ubezpečiť, že duša, ktorá sa mu dokáže odovzdať a prijať ho ako svoj údel, je šťastná. Áno, šťastná. Už nebude chcieť prežiť ani chvíľu bez utrpenia.“

51. Nádej Božej služobnice prekvitala najmä vtedy, keď spoznala Božiu vôľu, nech už bola akákoľvek. Nechala sa ňou strhnúť s úplnou dôverou, že táto vôľa, aj keď sa

ľudskej prirodzenosti zdala ťažká, predsa bola tým najväčším dobrom tak pre ňu samu a pre jej dielo ako aj pre Božiu slávu a pre spásu duší.

Dobrovoľné zrieknutie sa svetskej márnosti

52. Od ranej mladosti až do svojej smrti sa vyhýbala všetkému, čo by mohlo zvädzať jej zmysly, rázne sa odvracala od falošných hodnôt, pohrdala všetkými svetskými márnosťami a zrak upierala výlučne na Ježiša Krista a večný život. Už ako malé dieťa zanechávala hru, len aby sa modlila. Ako sedemročná hovorila, že od rodičov nechce nijaké darčeky, chce sa stať len svätou. Keď mala dvanásť rokov, v duši jej klíčila túžba po rehoľnom živote a cítila silnú potrebu celkom sa odpútať od sveta:

„Neprestajne som Pána Boha prosila, aby ma uchránil pred svetom.“ Svoje dcéry chcela ochrániť pred všetkými nástrahami sveta:

„Nenájdete útechu ani radosť v Bohu, pokiaľ ich budete hľadať vo svete. Nosíte rehoľné rúcho, aby ste svetu ukázali, že ste pre neho mŕtve. Vyvarujte sa zbytočných rečí a najmä takých, ktoré sa týkajú svetských vecí.“ K tejto téme by sme mohli uviesť ešte veľa ďalších jej citátov.

53. Motívom Alžbetinej ochoty trpieť bola vyhliadka na večnú blaženosť. Svojim dcéram hovorila:

„Ako by sme mohli váhať, či prijmeme kríž, či sa k nemu celkom pripútame na určitú chvíľu tu na zemi, keď odmenou má byť večná blaženosť? Boh sa o nás stará oveľa viac ako otec o svoje deti a s oveľa väčšou nehou ako matka, preto sa nikdy nesťažujme, ak nás navštívi utrpenie. Prijmeme ho s radosťou a podriadenosťou, a tak

budeme mať istotu, že zakúsime sladký pokoj a získame veľké zásluhy pre večnosť. Aká sladká a príjemná bude smrť pre dušu, ktorá sa neprestajne zjednocovala so svojim Božským Ženíchom! Deti moje, teraz je v službe pre Boha všetko ťažké – viem to z vlastnej skúsenosti –, ale majte odvahu a často myslite na svoju poslednú hodinu. Pre vašu lásku k Bohu, nech vám myšlienka na nebo vždy dodáva odvahu. Je také ťažké niekoľko rokov sa umŕtvovať, keď si predstavíte tú nekonečnú slasť, ktorá čaká na umŕtvené duše v nebi? Deti moje, toto je pre nás čas bojov, práce a obetí. Ukrižujme starého človeka. Premeniť sa v nového človeka je bolestivé, ale aká útecha a sláva nás bude čakať!“

54. Božia služobnica vyzývala k nádeji, najmä trpiacich, pochybujúcich, chudobných a hriešnikov. Práve na nich zameriavala všetku svoju lásku. Mnohí návštevníci dosvedčili, že im rozprávala o Božom milosrdenstve a добрote s takým dôrazom, že sa ich to dotklo v hĺbke srdca. Cieľom jej diela bolo predsa prinášať túto najvyššiu nádej ľuďom na smrteľnom lôžku a uisťovať chorých a zomierajúcich, že Boh ako Otec bdie nad nimi. Božia služobnica na začiatku svojho diela sama podnikala prvé takéto skutky milosrdenstva a každému trpiacemu prinášala slová naplnené toľkou útechou natoľko, že si tým podmanila aj všetkých okolo seba.

55. V živote Božej služobnice je čnosť nádeje úzko prepojená s vierou: obidve dodávajú jej duchovnému životu autentickosť a horlivosť, čo ju vedie k úplnej odovzdanosti Bohu. Z viery a nádeje Božia služobnica čerpala silu milovať Boha bezpodmienečne.

3. LÁSKA K BOHU

Neustále hľadanie Boha

Božia služobnica sa neustále zaoberala láskou k Bohu

56. Božia služobnica už od útleho detstva prejavovala veľkú lásku k Bohu. Táto láska v jej duši stále rástla, oživovala a naplňovala všetky jej slová, myšlienky a skutky. Bola hlboko a nepretržite spojená s Bohom; nič nemohlo odvieť jej pozornosť od Boha.

Prejavy a vyjadrenie lásky k Bohu

57. Už ako malé dieťa so sladkým potešením opakovala Bohu:

„Chcem ťa milovať, budem ťa milovať, chcem túžiť iba po tvojej svätej vôli. Dobrý Bože, ty mi určite udeľíš milosť, aby som ťa milovala, aby som milovala jedine teba a aby som vždy a vo všetkom plnila tvoju svätú vôľu.“

Zároveň v sebe pociťovala rastúcu túžbu „stať sa svätou“. Keď mala osem rokov, obávala sa, že nebude schopná dostatočne milovať Boha, a kládla si otázku:

„Bože môj, budem schopná milovať ťa celý život a robiť vždy to, čo sa ti páči?“

Na základe zachovaných dokumentov môžeme potvrdiť, že tieto sklony sa v nej vyvíjali, keď postupne dozrievala. Dokumenty dosvedčujú, že v modlitbách si často vyprosovala milosť, aby sa vyhla všetkému, čo by ju mohlo odlúčiť od Boha. Keď prežívala obzvlášť bolestné obdobie vyprahnutosti, zdalo sa jej, že ju Boh opustil. So sebazaprením však hovorila Bohu:

„Aj keď si ma opustil, ja ťa neopustím. Nechcem urobiť nič, čo sa ti nepáči. Nie, naozaj nechcem.“

V *Prvých pravidlách* sa nachádza naliehavé odporúčanie všetko plniť z lásky k Bohu, aby sme neboli ako zuniaci cimbal, ako píše apoštol Pavol.

Všetky rozhovory Božej služobnice sa týkali Boha. Nebolo možné rozprávať sa s ňou o ničom inom než o Bohu a dobre duši. Ako sama povedala:

„Je pre mňa útechou a neopísateľnou milosťou, že nedokážem hovoriť o ničom inom, len o veciach, ktoré slúžia na Božiu slávu a spásu duší.“

Zložila sľub, že s ľuďmi sa bude rozprávať iba o Božích veciach, alebo o veciach, ktoré sa týkajú spásy duší. Páter Amhard, redemptorista, ktorý ju navštívil, hovorí, že o Božích veciach rozprávala neobyčajne ľahko.

Láska k Ježišovi Kristovi

58. Výraznou črtou spirituality Alžbety Eppingerovej je láska k Ježišovi Kristovi. Už v útlom detstve dávala Ježišovi prvoradé miesto. Keď niekto rozprával o umučení, vždy pozorne počúvala a takto ho mohla postupne skúmať. Z dôverila sa, že keď mala štyri roky, počula rozhovor o Kristovom umučení a myšlienka na utrpenie, ktoré musel Ježiš podstúpiť, ju dojala natoľko, že sa pustila do plaču. Zalúbenie v ukrižovanom Kristovi ju viac neopustilo a vo chvíľach najväčšieho utrpenia zvierala v ruke malý kríž. Hodiny náboženstva v nej zanechali hlboký dojem. Časté rozjímanie nad utrpením ukrižovaného Krista ju viedlo k ešte hlbšiemu prežívaniu tohto tajomstva. Treba tiež povedať, že farnička Alžbeta, ktorá sa horlivo zúčastňovala na slávení liturgie, pestovala v sebe túto zbožnosť vďaka obradom Veľkého

týždňa alebo pobožnosťami krížovej cesty, či pobožnosťou k Božskému Srdcu.

Je ohromujúce, že mladá Alžbeta mala veľmi skoro rozvinutý zmysel pre odčínajúcu hodnotu Kristovho utrpenia; videla v ňom vyjadrenie Kristovej lásky k ľuďom a sama hovorila, že Ježiš zomrel, aby odčínal hriechy ľudí a dosiahol u svojho Otca odpustenie hriechov. Svoju vieru stále vyznávala v tajomstve vykúpenia, ktoré malo ústredné postavenie v jej rozjímaní a nábožnosti.

Ďalšou charakteristickou črtou duchovného života Božej služobnice je jej túžba po dôvernom spojení s Kristom. Tento postoj vyjadruje rôznymi spôsobmi.

Keď rozpráva o modlitbe, vyslovuje túžbu byť pred Ježišom a celý deň velebiť a chváliť jeho meno.

Pri svätom prijímaní jej prichádza na um takáto prosba: „Môj milovaný Ježiš, teraz ťa mám vo svojom srdci. Tak dlho som po tebe túžila! Teraz iste zostaneš v mojom srdci. Pozri, celkom sa ti odovzdávam. Ty iste ozdobiš moje srdce čnosťami, ktoré sú ti najmilšie. Už nikdy viac ťa nechcem uraziť, a tak mi vždy pomáhaj, Ježišu môj. Mária, Matka moja, príď a pomôž mi klaňať sa Ježišovi, práve som ho prijala do svojho srdca.“ Takto vyjadrovala pocit Kristovej prítomnosti v nej a tiež túžbu, aby jeho prítomnosť pretrvávala.

Vyjadruje sa aj mystickejšie, keď hovorí o Kristovi ako Božskom Ženíchovi: tu už prichádzame k spojeniu lásky. V období, kedy žila podľa vzoru panenstva pod vedením farára Reicharda, mohla sa považovať za „zasvätenú pannu“. Neskôr, keď sa stala členkou Kongregácie Najsvätejšieho Spasiteľa, mohla si prisvojiť titul Kristova nevesta a týmto menom nazývať aj ostatné sestry v kongregácii.

V *Prvých pravidlách* sa uvádza, že matka Alfonza Mária je veľmi vnímavá „voči milosrdnej láske Ježiša, ktorý

uzdravuje chorých a pozorne načúva súženiam tých, ktorí k nemu volajú z hĺbky svojej biedy“.

A nakoniec aj predstava „Krista žijúceho vo mne“, ktorú možno čítať medzi riadkami na mnohých miestach, je jasne vyjadrená v *Prvých pravidlách*: „Duch dcér Božského Vykupiteľa má byť duch Ježiša Krista a musí sestry kongregácie oživovať a naplňovať do takej miery, aby to bolo možné vidieť vo všetkých ich skutkoch a slovách. Jedným slovom, je treba, aby mohli povedať spolu s apoštolom: ‘Už nežijem ja, ale vo mne žije Kristus.’“

Modlitba ako vyjadrenie lásky k Bohu a Ježišovi Kristovi

59. Vrucna láska Alžbety Eppingerovej k Bohu sa prejavuje najmä jej zaničením pre modlitbu a veľkým darom rozjímavovej modlitby. Už ako štvorročná pociťovala radosť z modlitby; ako sedemročná sa dlho modlievala s vystretými rukami; bez toho, žeby zanedbávala prácu, vyhľadávala každú príležitosť, aby sa mohla utiahnuť do samoty a modliť sa. „Cítila som sa silne priťahovaná k vnútornej modlitbe a nepretržitému a dôvernému spojeniu s Bohom“ (ako 12-ročná). „Usilovala som sa zostať v nepretržitom rozhovore s Bohom počas celého dňa“ (ako 17-ročná).

Farár Reichard podáva svedectvo:

„V noci vstávala z postele, kľakla a dlhé hodiny trávila v modlitbe.“

Farár Reichard tiež uvádza, že po prvom období choroby a vyprahnutosti pociťuje mimoriadnu ľahkosť rozprávať sa s Ježišom Kristom. Otvorene mu vyjadruje svoje pocity lásky a oddanosti. Pýta sa ho, čo má robiť, aby sa mu zapáčila. Žaluje sa mu o všetkých pokušeniach,

ktorým je vystavená vo svete a o všetkých hrozbách, ktorým čelí, o tom, čo ju vyrušuje pri modlitbách, aj o všetkých svojich duchovných slabostiach. Najmä však počas tretej choroby ju Pán pozdvihol na vysoký stupeň rozjímavej modlitby a do stavu extázy. Farár Reichard uvádza:

„Rozhovory s jej Božským Ženíchom sú teraz také dôverné, že pokiaľ ide o vonkajšie veci, je akoby mŕtva a nevnímavá. Modlí sa predovšetkým za spásu duší, a to s takým zaľúbením, že celkom zabúda na seba a vôbec nedbá na svoje utrpenie.“

Mohli by sme citovať viacero takýchto vyjadrení. Božia služobnica svojim dcéram neustále rozprávala o modlitbe:

„Deti moje, bolo mi dané, aby som vo vašich srdciach vzbudila záľubu v dôverných rozhovoroch s Bohom. Kľaňať sa Bohu a stále mu ďakovať – aká vznešená činnosť! Aká neopísateľná blaženosť! Prišli ste sem, aby ste žili životom Ježiša Krista, životom umŕtveným, ukrižovaným podľa nášho Božského vzoru. Neustále ho študujte, rozjímajte o ňom vo dne, v noci, aby ste mu pripodobnili svoj vlastný život.“

Boj proti hriechu

60. Prvým prejavom tejto lásky bolo vyhýbanie sa hriechu, keď mala štyri roky.

„Ak je toto hriech, už to viac nechcem robiť, nechcem urážať Pána Boha!“

Od tohto veku začína svoj boj, ktorý sa stane urputným; prenasleduje hriech vo svojom vnútri aj okolo seba:

„Tak veľmi som sa desila hriechu, až som pociťovala odpor voči ľuďom, ktorí nadávali alebo sa dopúšťali iného hriechu.“

Farár Reichard o tom svedčí: „Počúvala rúhanie a búrenie sa voči Bohu, nemohla sa odtrhnúť od takýchto scén, museli ju nasilu prinútiť, aby s tým prestala. Veľmi trpela pri pohľade na to, ako ľudia urážajú Boha. Stále bola pobádaná so vzdychaním sa modliť, zároveň však cítila v srdci pokoj, spokojnosť a nesmierne hlbokú detinskú dôveru voči Bohu.“

61. Božia služobnica nielenže mala hrôzu z hriechu, ale usilovala sa vyhnúť každej nedokonalosti, najmä keď išlo o modlitbu a prijímanie sviatostí. Ako sama uvádza: „Predstavila som si prítomnosť Ježiša. Od tej chvíle som začala vážne bojovať proti rozptýleniam počas modlitby. Už som sa neodvážila obzerat' sa okolo seba, ani nedbalo kľacať, či mať nedbalo zopäté ruky. Ihneď som si predstavila prítomnosť Boha v nekonečnej velebnosti.“ Keď mala dvanásť rokov, cítila silnú túžbu dobre sa pripraviť na prvé sväté prijímanie, preto bojovala so svojou najväčšou nedokonalosťou. Farár Reichard neskôr hovorí o tom, ako sa intenzívne modlila pred svätým prijímaním a že po ňom bola v hlbokom rozjímaní a ako sa jej Boh v tej chvíli dal poznať. Keď dávala svojim dcéram pokyny, ako sa majú dobre modliť a pristupovať k svätému prijímaniu, odporúčala im toto: pred prijímaním umŕtvovanie, duchovné čítanie a najmä lásku k blížnemu.

„Vyvarujte sa však tomu, aby ste išli na Pánovu hostinu, ak vaša duša úmyselne prechováva neláskavé pocity voči blížnemu.“

Žiada od nich, aby sa dôkladne pripravovali na prijatie sviatosti zmierenia. Poučenie o rozjímaní a duchovnom čítaní:

„Nemáme túžiť po poznaní, ale očakávať od Boha milosť, pomoc, osvietenie. Vždy máme mať pred očami

Božiu slávu, spásu duší a milosť do bodky a do písmena plniť jeho svätú vôľu.“

Umŕtvovanie

62. Aby sa zapáčila Bohu a dokázala mu svoju lásku, Božia služobnica konala skutky umŕtvovania a pokánia. Ako sedemročná si pri jedle odopierala to, čo mala rada. Keď mala asi trinásť rokov, pocítila potrebu telesného umŕtvovania.

„Pocíťovala som silnú túžbu cvičiť sa v telesných úkonoch kajúcnosti. Začala som pri modlitbe kľáčať na tvrdej podložke. So slzami v očiach som hovorila: ‘Ó, Ježišu môj, daj mi milosť, aby som nestrávilá ani jednu hodinu dňa bez toho, aby som ťa milovala!’“

Umŕtvovala sa pri práci na poli, myslela na kvapky krvi svojho Spasiteľa a pritom sa modlila:

„Ježišu môj, teraz mi určite dáš, o čo ťa žiadam; určite mi dáš poznať, čo mám robiť, aby som ti prinášala radosť a nezarmucovala ťa.“

Niekedy tiež spávala na tvrdom. Pri takomto umŕtvení sa dokonale podriaďovala svojmu spovedníkovi. Umŕtvovala sa aj vnútorne:

„V myšlienkach som hľadala malé umŕtvenia, ktoré by som mohla vykonávať pri práci alebo cestou do práce, s úmyslom dosiahnuť od Boha milosť, aby som ho milovala stále viac.“

Svoje dcéry učila praktizovať vonkajšie i vnútorné umŕtvovanie a neustále im v tom bola príkladom.

63. Božia služobnica túžila po pokorení, protivenstvách a pohrdaní. Zamýšľala vstúpiť do rehole, „aby mohla byť tou najposlednejšou“.

„Bože môj, dovoľ mi trpieť ešte viac, chcem trpieť spolu s tebou.“

Celý život musela znášať pohrdanie a rozličné protivenstvá; najprv pre svoje extázy, neskôr pre svoje dielo, ktoré považovali za nezmyselné a nerealizovateľné. Všetko znášala a nikdy sa nest'ážovala.

„Pozri, dcéra moja, keď sa duša správa takto, otváram jej svoje srdce. Dávam jej poznať moju lásku k nej, ukazujem jej môj láskyplný vzťah k nej a tiež to, aké by pre ňu bolo nebezpečné, keby som jej dal to, čo odo mňa očakávala, a aké sú pre ňu užitočné tieto skúšky a protivenstvá. Nechávam ju preniknúť do mojej otcovskej starostlivosti a ochrany. Dávam jej poznanie o nej samej.“

Páter Amhard, CSsR mohol o nej povedať:

„Mala veľkú túžbu po pokorení a kríži.“

Týmto boli vždy ovplyvnené aj jej príhovory, ktoré dávala svojim dcéram:

„Deti moje, prijímajte s ochotou pokorenia podľa vzoru apoštolov, ktorí sa radovali, že sú hodní znášať pohrdanie a potupu pre meno Ježiša Krista.“

Prijímanie utrpenia

64. Božia služobnica svoju spaľujúcu lásku posilňovala úctou k umučeniu nášho Pána. Môžeme povedať, že už od piatich rokov o tom ustavične rozjímalala a utrpenie bolo hlbokou a nevyhnutnou potrebou jej duše. Takto sa snažila rozmnožovať svoju lásku a zároveň čoraz lepšie chápala bezhraničnosť Ježišovej lásky k nám, čo ju viedlo k tomu, aby sa so svätou horlivosťou za každú cenu vyhýbala hriechu a umŕtvovala sa. Po ťažkých skúškach napokon dospela k bodu, kde si želala utrpenie ako vynikajúcu milosť a už nedokázala žiť bez utrpenia.

Na základe vnuknutia zhora svojim dcéram uložila povinnosť, aby každý deň rozjímali nad umučením nášho Pána. Neustále im opakovala, že dobre znášané utrpenie je ten najistejší spôsob napredovania vo svätosti. „Nikdy nestrácajme so zreteľa ukrižovaného Ježiša,“ povedala: „aké je lahodné a príjemné žiť a zomierať v ranách ukrižovaného Ježiša.“

Panna Mária ako vzor a jej úloha orodovníčky pre život naplnený láskou

65. Božia služobnica obzvlášť milovala Máriu. Už od najútlejšieho detstva, ako trojročná, cítila sa zasiahnutá nežnosťou nebeskej Matky a odvtedy sa so všetkými potrebami zverovala Márii. Túžila sa dostať k Bohu a Ježišovi Kristovi prostredníctvom Márie. Prosí ju najmä o to, aby jej zachovala dušu v čistote. Túži napodobňovať Máriu vo všetkých čnostiach a ich pestovaním sa v nej rozvíja táto čistota.

„Ustavične som sa odporúčala pod ochranu dobrotivej Božej Matky.“

Od Márie očakáva, že jej vyprosí milosť nasledovať Ježiša ako jeho nevesta v rehoľnom živote. Má veľkú úctu k Nepoškvrnenému počatiu.

„Často som opakovala túto modlitbu: ‘Mocou tvojho svätého panenstva a tvojho nepoškvrneného počatia, Panna najčistejšia, očisti moje srdce a telo.’“

Túžila a dúfala, že Mária bude vždy uctievaná a ešte viac milovaná v kresťanskom svete.

„Všetko bude spasené skrze Máriu,“ opakovala. Chcela, aby sa jej dcéry každý deň modlili a rozjímali nad ružencom. Jej úcta sa však pri Márii nekončí: prostredníctvom Panny Márie chce Božia služobnica

prísť k Bohu a Ježišovi Kristovi, aby žila v spojení s nimi.

66. Farár Reichard, spovedník Božej služobnice a biskup Räss, ktorému podriaďovala celé svoje konanie, dosvedčili čistotu jej svedomia. Farár Reichard hovorí: „Je pravda, že pre túto anjelskú dušu, ktorú počas života nenapadla ani jedna nečistá myšlienka, bolo ozajstným trýznením, keď musela na základe Božieho zjavenia odhaliť hriechy proti čistote mnohým ľuďom, ktorí za ňou prichádzali.“

Biskup Räss uvádza:

„Nič mi neumožňuje domnievať sa, že by bola naplnená iným duchom než Božím.“

Úsilie o šírenie Božej lásky

67. Neustále vyzývala k oslave Boha a to nielen svojich blízkych a mnohých návštevníkov, ktorým sa prihovárala veľmi vrúcne, ale aj všetky duše, za ktoré sa intenzívne modlila k Bohu.

„Môj láskavý Ježišu, zmiluj sa nad touto farnosťou. Daj, nech všetci farníci spoznajú milosti, ktoré si im udelil. Ježišu, buď milostivý najmä k rodičom, osvecuj ich, aby sa viac starali o duše svojich detí. Zmiluj sa nad mládežou, daj mladým väčšiu lásku k čnostiam a nábožnosti, zapál ich tvojou láskou. Moja ustavičná túžba a všetky moje prania smerujú k tomu, aby všetci ľudia mali v úcte meno Pánovo a aby ho ľudia lepšie poznali.“

68. Bola obdarená mimoriadnymi milosťami. Často upadala do stavu extázy, pričom vždy po nej a niekedy aj počas nej bola pohrúžená do intenzívnej modlitby a cítila túžbu prinášať obeť za vec, ktorá jej bola

zjavená. Tento stav u nej pravidelne konštatoval farár Reichard, viackrát ho skúmali cirkevné authority a vždy ho označili za nadprirodzený stav. Mala dar čítať v ľudských srdciach a odhaľovať tajné skutky a myšlienky, aby daného človeka priviedla k obráteniu. Mnohé sestry dosvedčili, že ju videli v stave extázy pozdvihnutú od zeme.

Božia služobnica prejavovala silu svojej lásky mimoriadnym spôsobom. Bola natoľko spojená s Bohom, že ju od neho nemohlo nič odtrhnúť. Jej fyzická sila sa niekedy zvýšila pod vplyvom okolností, ktoré by ju mali naopak oslabiť: neustále návštevy, telesné i duchovné utrpenie, málo jedla. Čím viac musí trpieť, tým viac rastie jej dôvera a pokoj. S dovolením farára Reicharda zložila sľuby, ktoré plnila hrdinsky. V celom jej živote nemožno nájsť ani jeden prípad, na základe ktorého by sa dalo usúdiť, že ich nezachovávala s prísnu vernosťou. Sila jej lásky sa prejavuje najmä v tom, že začala dielo, ktoré bolo celé na Božiu slávu a spásu duší, bez akýchkoľvek ľudských prostriedkov a napriek rozličným ťažkostiam v ňom neúnavne pokračovala až do svojej smrti.

69. Vynikala svojím nepretržitým spojením s Bohom. Existujú o tom mnohé svedectvá ľudí, ktorí ju poznali. Ona sama uviedla:

„Neprejde ani minúta bez toho, aby som mala pred očami môjho Božského Ženícha a myslela na neho a zároveň ho stále o niečo prosím.“ Farár

Reichard potvrdzuje:

„Jej spojenie s Božským Ženíchom a dôverné rozhovory s ním sú nepretržité, trvajú aj počas jej každodenných povinností.“

Farár Busson uvádza:

„Bola ponorená v hlbokom rozjímaní. Neprestajne sa zaoberala Bohom, jemu sa klaňala a jeho milovala v každej činnosti.“

Záver

Láska, ktorú Božia služobnica prežívala k Bohu, má bezpochyby výnimočný charakter. Zo všetkých síl sa snažila o čoraz dokonalejšiu lásku k Bohu, celý život sa snažila z nej žiť a touto láskou k Bohu sa vytrvalo nechávala pretvárať. Svojím vlastným spôsobom žila „hrdinsky“ podľa prikázania: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou“ (*Dt 6,5; Mk 12,30*).

4. LÁSKA K BLÍŽNEMU

Božia láska, prameň lásky k blížnemu

V akom duchu sa má uplatňovať láska k blížnemu

70. V *Prvých pravidlách* sa nachádza jedna pasáž, ktorá vyjadruje hlbokú myšlienku matky Alfonzy Márie o pravom základe lásky k blížnemu:

„Aby sme konali dobré dielo s horlivosťou a aby sa stalo záslužným v Božích očiach, musíme ho vykonávať z lásky k Bohu. Bez tohto úmyslu je všetko prázdne a chladné, lebo každý prirodzený motív, ktorý nás pobáda konať dobro, je slabý a nemôže prinášať

nadprirodzené zásluhy. ‘Keby som konal dobro, ale chýbala by mi láska, bol by som ako cvendžiaci kov a zuniaci cimbal’, ako hovorí svätý Pavol (porov. *1 Kor* 13,1).

A svätý Ján hovorí: ‘Kto nemiluje, ostáva v smrti’ (*1 Jn* 3,14). Láska, ktorú opisujú títo dvaja apoštoli ako motív konania dobra, nie je len láskou k blížnemu, ale zároveň je to láska k Bohu. Láska k blížnemu a láska k Bohu tvoria jeden celok; nemožno ich od seba oddeliť. Základom lásky k blížnemu musí byť vždy láska k Bohu, blížneho musíme milovať z lásky k Bohu.“

Božia služobnica svoju lásku k blížnemu živila bezvýhradnou láskou k Bohu. Neprestajne myslela na to, ako môže prispievať ku spásu tela a duše z lásky k Bohu. Túžba konať dobro blížnym a odovzdávať im Boha, najvyššie Dobro, sa v nej zrodila ešte v útľom detstve a rozličnými spôsobmi sa ju snažila naplňať po celý život. Vyhlásila, že za spásu človeka je pripravená obetovať nielen všetky pozemské dobrá, ale dokonca aj vlastný život, a vytrpieť všetko, čo na ňu Boh dopustí.

Prejavy a vyjadrenie lásky k blížnemu

71. Ešte pred založením kongregácie bola Božia služobnica členkou Tretieho rádu svätého Františka a členkou bratstva Božského Srdca Ježišovho. Farár Reichard tiež zaviedol službu navštevovania chorých, do ktorej sa Alžbeta Eppingerová aktívne zapájala v obdobiach, keď sa jej vrátilo zdravie.

72. Už v mladom veku jej záležalo na posväcovaní blížnych. Túto horlivosť prejavovala už v detstve a v čase dospievania voči svojim blížnym a blízkym: voči rodičom a súrodencom, sluhom, voči deťom, s ktorými sa

hrávala, voči spolužiakom a priateľom. Neustále sa ich snažila viesť k tomu, aby sa stránili hriechu, milovali Boha a praktizovali čnosti, a to aj napriek výsmechu a urážkam.

73. Láska Božej služobnice bola zameraná predovšetkým na spásu blížneho. Neúnavne sa modlila za hriešnikov a usilovala sa o ich obrátenie. Hovorila:

„K hriešnikom pociťujem veľkú nehu; vidím v nich Božie stvorenia a predmet jeho lásky.“

Farár Reichard dosvedčuje:

„Cíti sa stále priťahovaná akousi neodolateľnou silou k Bohu ako svojmu Spasiteľovi a takisto neprestajne a s rovnakou silou túži k nemu priviesť všetkých hriešnikov.“

74. Aj neskôr, počas tretieho obdobia choroby, sa ďalej pridŕžavala tohto úmyslu, keď prijímala množstvo návštevníkov po celý deň, nehľadiac na únavu. Rozprávala im len o Bohu a posväcovaní ich duše. Nakoniec túto horlivosť, ktorá jej planula v duši, roznecovala aj vo svojich dcérach:

„Žiadne úsilie, žiadna námaha ani žiadna obeta vám nesmie byť ťažká, keď to vyžaduje láska k blížnemu.“

75. Pri stretnutí s Božou služobnicou došlo k mnohým obráteniam. Farár Reichard dosvedčuje:

„Každý od nej odchádzal dojatý až k slzám.“

Farár Glöckler uvádza:

„Pôsobí blahodarným dojmom a každý od nej odchádza hlboko dotknutý a dáva si spásonosné predsavzatia na celý život.“

Farár Busson opisuje:

„Celé zástupy návštevníkov od nej odchádzali s uspokojeným srdcom. Jedni pocítili útechu vo svojich

trápeniach, druhí boli pripravení zanechať nezriadený spôsob života, a ďalší sa zase upevnili v konaní dobra.“

76. Mnohé duše naplnené úzkosťou, nepokojom, pochybnosťami a pokušením sa obracali na Božiu služobnicu a našli u nej svetlo, upokojenie a posilu, a podali o tom svedectvo. Povedala im, že v takýchto skúškach človek nesmie klesať na duchu, ale má s dôverou pozdvihnúť srdce k Bohu a len od neho čakať pomoc.

Starostlivosť o chudobných, najmä o chudobné deti

77. Božia služobnica sa venovala vyučovaniu nevzdelaných ľudí a najmä chudobných detí, ktoré boli mravne zanedbávané. Sama ich zhromažďovala, aby im mohla rozprávať o Bohu a učila ich modliť sa a to všetko s veľkým zanietením. Bol to jeden z cieľov jej diela: vzdelávať takéto deti až po prijatie prvého svätého prijímania.

78. Od samého začiatku kongregácie Božia služobnica prijímala chudobné deti z dedín, ktoré patrili do niederbronskej farnosti. Tieto deti dostávali každé ráno raňajky a na poludnie obed. Ich počet rýchlo narastal: po prvom mesiaci ich bolo 25, o niekoľko mesiacov ich už bolo 42. Väčšine detí takisto poskytla aj ošatenie.

Matka Alfonza Mária chcela, aby jej dcéry prijímali deti vo svojich domoch, poskytli im stravu a oblečenie, od rána do večera pozorne dohliadali na ich správanie a formovali ich srdce k čnosti. Chcela, aby mladé dievčatá vo veku od 14 do 18 rokov vytrhli z nebezpečenstva záhalčivosti a aby ich jej dcéry naučili

pracovať. Mnohé obecné zastupiteľstvá vzdali poctu ich dobre odvedenej práci.

79. Božia služobnica zameriavala svoju lásku na chudobných a chorých: kvôli nim založila svoje dielo. Bola veľmi vnímavá na ich potreby a svoje dcéry učila, ako im majú pomáhať. Na začiatku im sama poskytovala pomoc, aby dala príklad svojim dcéram. Chcela, aby medzi chorými, ktorí vyhľadajú pomoc sestier, mali prednosť chudobní. Dary od bohatých rozdeľovala chudobným, aby tieto dary slúžili na zblíženie a zmierenie všetkých bez rozdielu. Chcela, aby jej dcéry vždy videli v chudobných trpiaceho Spasiteľa: „Úmyslom dcér Božského Vykupiteľa má byť služba Ježišovi Kristovi, ktorý je osobne prítomný v každom chudobnom chorom, pričom majú pamätať na slová Spasiteľa: ‘Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.’“

Božia služobnica nikomu nenadŕžala a konala skutky lásky tým najchudobnejším a najzanedbanejším. Keďže sama vyrastala v chudobných pomeroch, bola chorá a nemala nič, čo sa vo svete cení, mala hlboké pochopenie pre potreby biednych a bola vnímavá voči každej núdzi. Každá forma nedostatku, či už duchovného, telesného alebo materiálneho, vzbudzovala v jej srdci súcitiť a vôľu napraviť to.

V oblasti, kde žili vedľa seba katolíci a protestanti, starala sa aj o protestantov, ktorí ju požiadali o pomoc, a poskytovala im starostlivosť obetavo a s láskou.

80. Božia služobnica sa veľa modlila za umierajúcich a duše v očistci. Na základe Pánovho vnuknutia túto činnosť ihneď odporučila aj svojim dcéram a v pravidlách určila denné modlitby, ktoré sa majú modliť na tento úmysel.

81. Mala aj svojich nepriateľov a odporcov, no keď musela znášať otvorené nepriateľstvo, nikdy nevyriekla slová ani neprejavila pocity, ktoré by odporovali láske. V určitých situáciách oponovala len pokojným vyhlásením o svojich povinnostiach generálnej predstavenej. Učila to, čo sama hrdinsky uplatňovala: „Musíme si ich ďalej vážiť, aj keď nás budú rôznymi spôsobmi urážať a ponižovať: budeme im prejavovať ešte viac dobra ako tým, ktorí uznávajú naše dobrodenie, preukazujú nám úctu a chvália nás. Pokiaľ nebudeme rozhodnutí všetko znášať od našich blížnych a nehnevať sa, nemôžeme dosiahnuť dokonalosť“.

Farár Glöckler mohol povedať:

„Matka Alfonza bola vždy vyrovnaná a v protivenstvách sa nehnevala dokonca ani vtedy, keď bolesť prerážala jej ranené srdce a nevládala už ďalej znášať prejavenu nenávisť.“

Matka Alfonza preukazovala svojim dcéram čínorodú lásku. Nezastavila sa pred únavou ani nevoľnosťou – keďže bola stále chorá –, keď ich privítala, navštívila či povzbudila. Museli ju až prosiť, aby brala ohľad na svoje zdravie.

Božia služobnica vynakladala všetko úsilie, aby okolo nej vládol pokoj a svornosť. Keď dávala nauky svojim dcéram, veľmi zdôrazňovala bratskú lásku. Bola to téma jej prvej nauky, čo dokazuje, že to bol jeden z jej hlavných záujmov. Povedala:

„Deti moje, učte sa znášať sa navzájom vo všetkých okolnostiach. Ak jedna voči druhej pochybí, nech tá druhá hneď na to zabudne a nech tej prvej prejavuje ešte viac lásky než zvyčajne, aby tá, čo pochybila, ani nezbadala, že tú druhú zarmútila.“

Počas ťažkej skúšky, ktorú spôsobilo osamostatnenie domov vo Würzburgu, Viedni a Šoproni, farár Reichard mohol napísať:

„Ctihodná matka sa vždy správala k sestre Theofile veľmi zhovievavo a láskavo, dokonca aj vtedy, keď ju musela napomenúť.“

82. Boh predurčil svoju služobnicu na veľké dobročinné dielo v rámci svätej Cirkvi a ona hrdinsky odpovedala na Božiu vôľu. Napriek tomu, že žila v intenzívnom spojení s Bohom, vyhlásila:

„Nechcem ísť do klauzúrnej rehole, ale veľmi rada by som žila tam, kde by som mohla pracovať pre spásu duší.“

Odkedy spoznala, aké má s ňou Boh plány, nenechala sa zastaviť nijakou ľudskou prekážkou. Svoje dcéry nabádala k tomu, aby prejavovali hrdinskú lásku tým, že sa z lásky k Bohu darujú chudobným a chorým, nehľadiac na námahu ani únavu a nehľadiac ani na seba, až po obetovanie vlastného života. Svedčia o tom listy, ktoré im písala, keď ich posielala ošetrovať chorých postihnutých cholero.

Na základe tohto lepšie pochopíme pasáž v *Prvých pravidlách*, kde sa definuje cieľ rehole:

„Rehoľa má pomáhať chudobným chorým v ich vlastnom príbytku, pokiaľ nejaký majú, má im podávať a zabezpečovať vhodnú stravu, potrebné lieky a posteľnú i osobnú bielizeň. Starostlivosť sa má poskytovať aj inak postihnutým, ktorí požiadajú rehoľu o pomoc. Predovšetkým, rehoľa sa má starať o spásu duší chudobných a chorých. Rehoľa má prijímať chudobné opustené deti a starať sa o ne, až kým nebudú dostatočne pripravené, aby pristúpili k prvému svätému prijímaniu.“

Takto teda vznikla kongregácia, ktorá reagovala na naliehavé potreby svojej doby a v priebehu niekoľkých rokov sa neuveriteľne rozšírila.

Záver k teologálnym čnostiam a láske k blížnemu

Kľúčom k pochopeniu duchovného života matky Alfonzy Márie sú teologálne čnosti, ktoré predstavujú dynamický princíp, od ktorého sa odvíja jej duchovný život. Vyznačuje sa týmito črtami:

- Teologálne čnosti sú medzi sebou úzko prepojené v tom zmysle, že viera, ako ju praktizuje Božia služobnica, je úzko spojená s nádejou, a tieto dve čnosti bezprostredne vedú k láske k Bohu, ktorá je akoby ich zavŕšením a sama sa prejavuje v skutkoch vyplývajúcich z lásky k blížnemu.
- Možno povedať, že láska k Bohu je jadrom všetkých ostatných čností.
- Tieto čnosti sú zjednocujúcim faktorom jej života a zdrojom motivácie jej úsilia.
- Z modlitieb a dôverných vyznaní Božej služobnice vyplýva, že tieto teologálne čnosti jej prinášajú vedomie špecifického osobného vzťahu s Bohom a Ježišom Kristom. Uvedomuje si Božiu prítomnosť a túži po dôvernom spojení s Bohom a Ježišom Kristom.
- Božia služobnica sa usilovala žiť tieto čnosti čoraz dokonalejším spôsobom a jej podmienky boli o to náročnejšie, že hneď od začiatku žila ideál úplnej odovzdanosti Bohu uprostred svojho okolia. Jej vôľa milovať Boha čoraz dokonalejším spôsobom má charakter mimoriadnej vznešenosti.

ZÁKLADNÉ ČNOSTI

5. ROZVÁŽNOSŤ - MÚDROSŤ

Krajná jednoduchosť

83. Božia služobnica prejavovala hrdinskú rozvážnosť, pretože v jej živote nemožno nájsť žiaden skutok, ktorý by mal iba ľudský zámer. Celé jej vnútro je zamerané na Boha, večnú spásu, posvätenie, oslavu Boha a spásu duší. Jej úsilie neustále smeruje k napĺňaniu tohto jediného cieľa.

84. Keďže sama sebe nedôverovala, už od útleho veku hľadala svetlo pravdy a praktické rady ako sa správať u zbožného, múdreho a rozvážneho vodcu, ktorým bol farár Reichard. Bolo od nej veľmi múdre, že si ho nechala ako vodcu po celý život, v hlbokom presvedčení, že Boh to tak chcel. Keď v 17-tich rokoch zažívala vnútorné súženia a skúsila hľadať útechu u iného spovedníka, rýchlo spoznala svoj omyl a vrátila sa k farárovi Reichardovi. Vždy a vo všetkom sa riadila pokynmi biskupa Rassa. Takúto rozvážnosť odporúčala aj svojim dcéram:

„Deti moje, ani si neviete predstaviť, aké je pre vás užitočné v pokušeniach ihneď požiadať o radu svojho spovedníka alebo predstavených a poslušne konať podľa ich mienky!“

85. Božia služobnica mala veľkú bázeň pred Bohom, bola extrémne citlivá na všetko, čo by mohlo narušiť

čistotu jej svedomia a jej spojenie s Bohom. Okamžite použila tie najpriamejšie a najistejšie prostriedky: modlitbu, pokánie a vyhýbanie sa takým príležitostiam, ktoré by ju mohli navádzať na hriech. Keď sa raz ako 14-ročná zahĺbila do ťažkej práce na poli, uvedomila si, že strávila celé hodiny bez toho, aby sa udržiavala v Božej prítomnosti.

„Po prvých desiatich dňoch som si spomenula, čo všetko som si predsavzala v deň prvého svätého prijímania, a uvedomila som si svoju vlažnosť. Vtedy sa ma zmocnila bázeň a zahanbenie, ktoré vo mne prebudili horlivosť. Začala som sa venovať skutkom pokánia.“
Farár Reichard dosvedčuje:

„Prosila najmä Kráľovnú panien, aby zachovala jej srdce v čistote a sama si s nežnou starostlivosťou strážila tento vzácny poklad. Je pravda, že túto anjelskú dušu nikdy nenapadla ani jedna nečistá myšlienka.“

86. Keďže neustále bojovala so svojím hlavným nedostatkom – určitou prudkosťou povahy, dospela k pozoruhodnému zmyslu pre umiernenosť a zdržanlivosť, ako dosvedčujú mnohí ľudia, ktorí za ňou prišli. Prijímala rozhodnutia v pravý čas, pretože sa vždy riadila vnuknutiami zhora a radami, ktoré dostala v súvislosti so začiatkom svojho diela i jeho rozvíjaním: rozhodnutia o stavebných prácach, zakladanie domov, vzťahy s autoritami, výber a rozlišovanie povolání. Hoci ju poháňala horlivá zanietenosť, nič nerobila náhlivo alebo neuvážene alebo zo svojho vlastného pohnutia.

87. Umiernenosť a správnosť v rozhodovaní Božia služobnica dosiahla vďaka duchu modlitby a spojeniu s Bohom. Farár Reichard dosvedčuje:

„S pevným presvedčením, že v otázkach kongregácie treba všetko nechať na Boha, modlitbou sa ponára

do Ježišovho Božského Srdca a všetky otázky predkladá jemu.“

Úpenlivo prosila Pána, aby jej ukázal svoju najsvätejšiu vôľu ohľadom prijímania postulantiok. Počula Pánovu odpoveď:

„Dcéra moja, tvoja modlitba mi je milá, vždy sa obracaj ku mne a všetko mi odovzdaj.“

A práve to Božia služobnica robila. Jej rozvážnosť spočívala predovšetkým v úplnej odovzdanosti Bohu, k čomu sa povzbudzovala modlitbami.

Svojim dcéram dala takéto pravidlo správania:

„Sestra Božského Vykupiteľa si musí pred začatím svojich povinností obnoviť dobrý úmysel a pri každej činnosti musí mať správny a čistý úmysel. Každú činnosť má začať v mene Ježiša a Márie. Keď ste sa ráno pre niečo rozhodli, obetujte to Pánovi pri svätej omši a poproste ho o milosti potrebné na to, aby ste to splnili. S rovnakým úmyslom prijmite svätú Eucharistiu. Sväté prijímanie tento úmysel spečatí a zaisť vám jeho vykonanie.“

88. V súvislosti s cieľom svojho diela – telesnej a duchovnej starostlivosti o chudobných a chorých – Božia služobnica odporúča svojim dcéram rovnakú rozvážnosť. Vyjadrila to s obdivuhodnou múdrosťou: „Drahé deti, skôr než sa vyberiete k chudobným alebo chorým, keď budete v náročných podmienkach, bez pomoci, a keď nebudete vedieť, ako začať, chcem vám dať do rúk jeden dobrý prostriedok. Radím vám, aby ste sa na niekoľko minút preniesli ku krížu a takto sa modlili:

‘Ježišu, ukáž mi, čo mám urobiť s týmto človekom. Daj mi na to vhodné prostriedky, aby som pri tomto chudobnom a chorom človeku splnila tvoju svätú vôľu. Ó, Ježišu, neodídem od teba, kým na nevyslyšíš. Prosím

t'a, aby si udelil milosť a prejavil milosrdenstvo tomuto človeku.'

Potom choďte s dôverou. Ak od vás žiadam vnútornú modlitbu, nebude vám to brániť v konaní, ale naopak: dobrotivý Boh vám dá o to viac dôvtipu a vedomostí.“

89. Božia služobnica vedela zväžiť, koľko úsilia má vyžadovať od každej zo svojich dcér. Povedala im: „Najmä zo začiatku je dobré obmedzovať svoje predsavzatia na krátku dobu, aby ste sa nenechali odradiť pri pohľade na prácu a námahu, ktorej zdĺhavosť by mohla vydesiť slabú sestru alebo novicku.“

90. Pri vykonávaní svojej úlohy Božia služobnica neustále dbala o to, aby svojim dcéram zabezpečila životné podmienky, aké predpisujú pravidlá, ale aj dostatočné materiálne podmienky, aby mohli normálne a efektívne vykonávať svoje dobročinné diela.

„Je mojou povinnosťou,“ povedala v rozhovore s jedným starostom, „aby som sa starala o zdravie mojich sestier. Preto vás prosím, aby ste dohliadali a zaujímali sa o toto zariadenie, aby mali sestry zabezpečenú stravu a ošatenie. Toto požadujeme vo všetkých oblastiach, kde pôsobia.“

V rozhovore s jedným farárom uviedla:

„Prísne dbám o to, aby moje dcéry plnili cieľ svojho svätého povolania, ale zároveň mi veľmi záleží na tom, aby mali vždy – ako hovorí apoštol – potrebnú stravu a ošatenie.“

91. Matka Alfonza Mária vždy vedela spojiť prácu s modlitbou. Táto dcéra roľníka pri opisovaní prvých rokov svojho života uvádza:

„Už ako päťročná som rada pracovala.“

Ako mladé dievča si svedomito plnila svoje stavovské povinnosti: pracovala na poli a pri ťažkej práci sa modlila a zostávala spojená s Bohom. Takto sa vlastnou skúsenosťou naučila to, čo veľmi dobre učila aj svoje dcéry: život v intenzívnej modlitbe spojenej s namáhavou prácou, ak si to vyžaduje starostlivosť o chudobných a chorých. Farár Reichard to mohol dosvedčiť:

„Všetok svoj čas rozdeľovala medzi prácu a modlitbu alebo lepšie povedané, modlila sa neprestajne aj vtedy, keď pracovala.“

92. Milovala a praktizovala dokonalú jednoduchosť. To bolo na nej asi to najohromujúcejšie a najobdivuhodnejšie. Touto vlastnosťou zapôsobila na každého, kto k nej prišiel. Farár Reichard dosvedčuje: „Svoje extázy a vízie mi oznamuje s úžasným pokojom a jednoduchosťou a to mi dáva jasný dôkaz o bezprostrednom pôsobení Boha.“

Biskup Räss hovorí:

„Nachádzam v nej všetky znaky vyvolenej duše, obdivuhodnú úprimnosť, ušľachtilú jednoduchosť a osvedčenú dôveru.“

Farár Busson uvádza:

„Úprimnosť, priamosť a láska k pravde sú dominantné črty jej osobnosti.“

Istý kňaz sa vyjadril:

„Len čo som vstúpil do jej izby, hneď na mňa zapôsobil jej úprimný výraz, zatiaľ čo ja som očakával pretváрку typickú pre osoby, ktoré si namýšľajú, že sú Bohom vyvolené. V jej správaní som však nenašiel nič afektované, ale všetko svedčilo o anjelskej jemnosti a vznešenej odovzdanosti, ktoré sa ani pri najlepšej snahe nedajú predstierať.“

93. Matka Alfonza Mária dbala predovšetkým o to, aby svoje dcéry viedla po ceste dokonalosti, a tak sa neustále snažila vystríhať ich pred všetkým, čo by ich mohlo odvádzať z tejto cesty alebo spomaliť ich napredovanie. Vyzýva ich, aby sa rozprávali s Bohom:

„Deti moje, kiež by som mohla vzbudiť vo vašich srdciach záľubu v dôvernom rozhovore s Bohom! Bola by som veľmi šťastná, keby som vás videla napredovať v tejto zručnosti, ktorá je veľmi prospešná, ľahko sa dá naučiť a jej praktizovanie je také lahodné!“

Vo svojich pravidlách napísala:

„Po celý čas, ktorý sestry strávia pri chorom, nesmú sa nikdy zapojiť do zbytočného rozhovoru. Vo voľných chvíľach sa majú venovať modlitbe, práci alebo rozhovorom, ktoré slúžia na oslavu Boha a spásu blížnych.“

94. Rozvážnosť Božej služobnice sa jasne ukázala v jej rozhodnutí, že za každú cenu treba zachovať jeden noviciát a každoročné duchovné cvičenia sestier v materskom dome, nech by to stálo akékoľvek obety, lebo bola presvedčená, že je to nevyhnutné pre udržanie dobrého ducha a jednoty všetkých členiek. Za zachovanie týchto dvoch nariadení bola ochotná aj bojovať a trpieť. Stálo ju to veľmi ťažkú skúšku, keď sa osamostatnili domy vo Würzburgu, Viedni a Šoproni. Táto skúška natoľko doľahla na jej zdravie, že sa z toho už nezotavila.

6. SPRAVODLIVOSŤ

Povinnosť voči Bohu a voči blížnemu

95. Božia služobnica sa usilovala oslavovať Boha hrdinským spôsobom. Vďaka zvláštnej milosti veľmi skoro pochopila práva Stvoriteľa nad stvoreniami, a že vo všetkom sa treba odvolávať na Boha. Od tej chvíle po celý život zameriavala všetky svoje myšlienky, slová a skutky na tento jediný cieľ.

96. Pocit úcty, ktorú treba vzdávať Bohu, sa prejavoval v jej spôsobe modlitby, rozjímaní, pokornom postoji a umŕtvovaní, ktoré konala v každej situácii, aby tento postoj urobila ešte hodnejším Božej prítomnosti. Tento postoj zapôsobil na každého, kto k nej prišiel a privádzal ich k Bohu.

97. Božia služobnica mala veľkú horlivosť pre svätenie nedele a veľmi trpela pri pohľade na to, ako sa najmä mládež v tento deň zabáva spôsobom veľmi nebezpečným pre dušu. Poprosila teda farára Reicharda o dovoľenie, aby sa v nedeľu večer modlieval ruženec. Chodila po domoch všetkých farníkov a presviedčala ich, aby v určenú hodinu prišli do kostola. Mala vo zvyku ozdobovať oltáre, nehľadiac na svoju únavu.

98. Veľmi osobitú úctu prejavovala Panne Márii. Mala absolútnu dôveru v moc jej príhovoru a vzývala ju v každej situácii. Mariánske sviatky slávila s veľkou nábožnosťou a svoju kongregáciu zasvätila Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Taktiež jej

zasvätila oltár v pôvodnom Kláštórikú a na dvere dala napísať:

„Ó, Mária, bez poškvvrny hriechu počatá“.

Svojím dcéram určila ako prvé pravidlo modlitbu ruženca. Odporúčala im, aby sa utiekali k Panne Márii v každej situácii, najmä keď dosiahnu obrátenie hriešnikov. Povzbudzovala ich, aby mali k nej pevnú a hlbokú úctu a úplnú dôveru.

99. Matka Alfonza Mária mala veľmi hlbokú úctu k svojim svätým patrónom: k svätej Terézii a svätému Alfonzovi de Liguori. Túžila napodobňovať svätú Teréziu v láske k Bohu, trpezlivosti a utrpení. Svätý Alfonz jej vnukol podobu a ducha inštitútu zasväteného najchudobnejším a najopustenejším. Svätého Jozefa si zvolili za hlavného ochrancu a odvtedy sa mu zverovali so všetkými potrebami a pripisovali mu všetku nadprirodzenú pomoc, ktorou bola obdarená vznikajúca kongregácia. Dodnes mu sestry prejavujú veľkú úctu ako pomocníkovi a ochrancovi kongregácie. Božia služobnica mala takisto veľkú úctu k svojmu anjelovi strážnemu. V *Prvých pravidlách noviciátu* sa uvádzalo: „Prvé myšlienky sestier majú spočívať v tom, že sa celkom odovzdajú nášmu Pánovi a poprosia o príhovor Pannu Máriu, svojich svätých patrónov a anjela strážneho.“

100. Svätému Otcovi Piovi IX. preukazovala úctu, detinskú lásku a absolútnu oddanosť, ktorá sa prejavovala v jej slovách, v horlivých a ustavičných modlitbách, ktoré prednášala Bohu v čase ťažkých skúšok pre hlavu svätej Cirkvi a tiež v utrpeniach, ktoré s radosťou prijímala, aby vyprosila Božiu pomoc prenasledovanému pápežovi. Vyhlasonala úplnú poslušnosť voči najvyššej autorite. Farár Reichard dosvedčuje:

„Dokonalú poslušnosť, ktorú sama verne praktizovala, odporúčala aj deťom voči svojim rodičom, farníkom voči svojmu farárovi, kňazom voči svojim biskupom, a všetkým ľuďom voči katolíckej, apoštolskej a rímskej Cirkvi.“

Túžobne očakávala, kedy Svätý Otec schváli konštitúcie: „Ach, ako veľmi túžim a prajem si, aby Svätá stolica schválila naše konštitúcie! Nech Boh odstráni všetky prekážky a udelí nám túto milosť!“

Keď jej udelili schválenie, mala z toho neopísateľnú radosť.

101. Božia služobnica si dokonale uvedomovala, za čo všetko vďačí svojim rodičom: predovšetkým za to, že jej dali katolícku vieru, poučali ju o náboženských pravdách a dávali jej príklad čestného a hlboko kresťanského života. Ona sa im zase dokonale podriaďovala vo všetkom, čo neodporovalo Božiemu poriadku. Poslušne sa každé ráno púšťala do práce, ako jej prikázali, aj napriek silnej túžbe ísť na svätú omšu. Keď bola chorá, trápilo ju, že nemôže doma prispievať svojím podielom práce a služby. O svojich rodičov sa starala do takej miery, nakoľko to dovoľovali pravidlá kongregácie. Keď jej zomrel otec, bola ochotná vytrpieť všetko, čo Pán Boh bude od nej chcieť, aby ho vyslobodila z očistca.

102. Božia služobnica pri plnení svojich povinností konala spravodlivo a nikomu nenadŕžala. Chcela, aby jej dielo slúžilo najmä chudobným, ale neodmietala ani pomoc bohatým, ktorí mali tiež svoje potreby. Každého návštevníka prijala rovnako láskavo, neodmietla nikoho. Svojim dcéram hovorila:

„Či ste bohaté alebo chudobné, všetky ste mi rovnako drahé. Ja hľadím len na vaše poslanie a na vernosť, s akou odpovedáte na Božie milosti. Chudoba či bohatstvo

– na to nemôžem prihliadať a vďaka Božej milosti neprihliadam ani na jedno ani na druhé u detí, ktoré mi Pán dáva.“

Neberie ohľad ani na rasu ani národnosť:

„Treba mať na pamäti, že duch nábožnosti je duch Ježiša Krista a tento duch je rovnaký vo všetkých krajinách i národoch a dokáže fungovať s povahou a zvyklosťami všetkých národov. Starostlivosť, ktorú sestry poskytujú chorým, je rovnaká pre trpiace ľudstvo vo všetkých krajinách.“

103. Vždy sa správala štedro a veľkodušne. Nedovolila, aby sestry požadovali odmenu za svoju starostlivosť. Od postulantiiek nežiadala veno, prijímala len to, čo jej samy ponúkli. Chorých, ktorí sú chudobní a opustení, mali sestry prijímať vo svojich vlastných príbytkoch. Robotníkom pridelovala ešte jednu porciu navyše. Chorým, ktorí nemali posteľnú a osobnú bielizeň, ju sama prinášala alebo im ju nechala priniesť. Podávala jedlo chudobným, aj keď už nemala žiadne zásoby.

104. Božia služobnica bola ku každému prívetivá, dokonca aj vtedy, keď mala najväčšie bolesti. Farár Reichard dosvedčuje:

„Je prívetivá napriek svojim bolestiam. Matka Alfonza Mária trpí, ale je stále rovnako milá, stále rovnako prívetivá. Radostnú náladu, ktorá sa zračí na tvári predstavenej, stále vidno aj na tvárach jej dcér. Vyslovuje vďačnosť za všetky prejavene služby.“

105. Jej slová a skutky sa vždy vyznačovali pravdou a úprimnosťou. Bola úprimná a otvorená voči svojmu duchovnému vodcovi a nič pred ním neskrývala, aj keď pre ňu bolo extrémne bolestné všetko mu povedať. Dala

si sľub, že mu bude všetko odhaľovať. Neprestajne sa modlila za túto priamosť svedomia:

„Udeľ mi milosť, aby som poznala samu seba i prekážky, ktoré kladiem pôsobeniu tvojej milosti v mojej duši. Ukáž mi tieto prekážky tak, aby som sa s nimi mohla zdôveriť svojmu spovedníkovi. A potom mi prostredníctvom spovedníka pomôž, aby som tieto prekážky vedela odstrániť.“

Vždy povedala pravdu ľuďom, ktorí sa s ňou prišli poradiť, a ktorým z vnuknutia milosti musela odhaliť ich neresti, náklonnosti a nedostatky. Nech by ju to stálo čokoľvek, nikdy nezastierala pravdu a robila to s nesmiernou láskou. Po takýchto odhaleniach sa mnoho ľudí obrátilo. Bola úprimná aj k svojim dcéram, naprávala ich nedostatky bez toho, aby ich zľahčovala a mala priam hrdinskú vôľu formovať ich podľa pravdy, nech by ju to stálo čokoľvek.

7. MIERNOSŤ

Pevné rozhodnutie vždy a vo všetkom plniť Božiu vôľu

106. Božia služobnica praktizovala čnosť miernosti hrdinským spôsobom. Nad svojimi zmyslami dokázala udržať pevnú disciplínu. Božia milosť ju veľmi skoro poučila, čo pre to musí urobiť, a keďže sa dokonale podriaďovala Božím vnuknutiam, dospela do takého stavu, že v jej schopnostiach zavládol poriadok a harmónia a vo všetkých veciach mala správnu mieru.

107. Najväčšie pokušenie k nemiernosti u Božej služobnice vyplývalo z jej prirodzeného sklonu k istej prudkosti, vzdorovitosti a tvrdohlavosti. Už ako šesťročná cítila, že ide o prekážku, ktorú musí prekonať, aby mohla lepšie spoznať Boha:

„Keď som nedosiahla to, čo som chcela, moju dušu naplnila silná tvrdohlavosť, ale len na chvíľu. Ihneď som vstúpila do seba a pomyslela som si, že to nie je správne, plakala som nad svojimi chybami a vravela som si: ‘Kam by som prišla, keby som sa takto správala? Nesmiem byť neposlušná voči rodičom.’“

Odvtedy vždy zvíťazila poslušnosťou; napodobňovala „poslušnosť malého Ježiška“. Neskôr ju mohla zvädzať k neposlušnosti láska k modlitbe, Ježiš jej však povedal: „Nechcem tvoju modlitbu, ale tvoju poslušnosť. Najviac sa mi páči poslušnosť.“

Svojich súrodencov sa snažila napomínať mierne, keď cítila, že v nej stúpa netrpezlivosť a dospela do takého stavu pokoja, že farár Busson mohol povedať:

„Trápia ju ich zlozvyky a poklesky, ale hovorí o nich skôr s ľútosťou a ak občas predsa len nich nalieha, je jej z toho ťažko. Žiadna prudkosť, žiadne trpké výčitky. Nič nehovorí rozkazovačne. Len zriedkakedy dáva rady. Slovmi vyjadruje skôr túžbu a úpenlivú prosbu.“

108. Božia služobnica milovala chudobu svojho prostredia a nikdy nehľadela žiadostivo na nič, čo súviselo s pohodlím života. Práve naopak, vyhýbala sa všetkému, čo by mohlo jej zmyslom prinášať nejaké uspokojenie. Ťažkú prácu na poli mala rada z lásky k Bohu, ktorý jej ju prideliť. Vyhľadávala každú možnosť telesného utrpenia, lebo v ňom videla príležitosť premáhať samu seba: spávala na doske, pri modlitbe kľácala na prútikoch.

„Cítila som tiež silnú túžbu cvičiť sa v skutkoch telesného pokánia. Začala som tým, že som pri modlitbe často kľáčala na niečom tvrdom. So slzami v očiach som sa modlila: ‘Ježišu môj, daj mi milosť’, aby som nestrávila ani jednu hodinu dňa bez toho, aby som ťa milovala!’“

S láskou prijímala nepohodlie každého druhu spôsobené dlhými chorobami, ťažkou prácou v rodine a stavom takmer nepretržitého telesného utrpenia počas celého života.

„Pri takomto malom telesnom umŕtvovaní som si v srdci často opakovala túto prosbu: ‘Ježišu môj, teraz mi iste dáš, o čo ťa žiadam; dáš mi poznať, čo mám robiť, aby som ti prinášala radosť a nezarmucovala ťa.’“

109. Veľkú miernosť prejavovala v prijímaní jedla a nápojov. Už ako dieťa sa umŕtvovala pri stole. Neskôr zložila sľub, že z jedla bude prijímať iba to, čo jej dovoľí spovedník. Farár Reichard potvrdzuje, že prijímala veľmi málo jedla. Chcela, aby aj jej dcéry jedávali to, čo chudobní.

110. Mala silnú záľubu v samote a mlčanlivosti. V detstve stále cítila potrebu utiahnuť sa na skryté miesto, aby sa mohla modliť a rozjímať. V mladosti táto záľuba ešte viac silnela.

„Moja láska k samote sa prehlbovala.“

Farár Reichard dosvedčuje:

„Čoraz viac vyhľadávala samotu, aby sa mohla slobodnejšie a láskyplnejšie zhovárať so svojím Božským Ženíchom.“

Na základe vnuknutia zhora si osvojila tieto pravidlá správania: 1. hovoriť málo a iba vtedy, keď je to potrebné; 2. zatvárať uši pred neužitočnými rozhovormi; 3. uchrániť svoj zrak od každej zvedavosti.

Jej reč je plná zdržanlivosti a vážnosti. Biskup Räss dosvedčuje:

„Na všetko odpovedá presne a mimoriadne jasne. Nikdy ani slovo navyše, v jej odpovediach nie je nič rozpačité ani nejasné.“

Ak prijímala veľa návštevníkov, robila to z poslušnosti voči Božej vôli a svojim duchovným vodcom. Pre ňu to predstavovalo ťažké utrpenie, ktoré sa postupne menilo na radosť z toho, že pracuje pre Božiu slávu. Vo svojich príhovoroch zdôrazňovala predovšetkým mlčanlivosť a zdržanlivosť. Hovorila:

„Deti moje, ak chcete zistiť, aký duch vládne v rehol'nom dome, stačí sa pozrieť, či v ňom zachovávajú mlčanlivosť.“

111. Keď si Božia služobnica uvedomila, že jej najväčším nedostatkom je tvrdohlavosť, začala sa zriekať vlastnej vôle: „Aby som napredovala v umŕtvovaní a zmiernila svoju tvrdohlavosť, snažila som sa konať opak svojej vôle.“ Uchýľovala sa k modlitbe a sľúbila Bohu: „Obetujem ti všetky moje terajšie utrpenia, aby som dosiahla milosť zvíťaziť sama nad sebou.“ Poslúchala svojich rodičov a farára Reicharda aj v tom, čo ju stálo najviac úsilia. Urobila taký pokrok, že jej spovedník mohol napísať biskupovi Rässovi: „Praktizuje tie najvznešenejšie čnosti, hlbokú pokoru a veľké vnútorné i vonkajšie umŕtovavnie.“ Musela sa predovšetkým zrieknuť vlastného úsudku, keď si myslela, že je stratená a Boh ju zavrhol, a jej duchovný vodca jej prikázal, aby sa modlila. Zaprela sa natoľko, že dokonca predlžovala čas modlitby, napriek svojmu odporu. Vnútorné súženia boli jej údelom po celý život. Tento stav od nej vyžadoval ťažké vnútorné umŕtovanie, ktoré prijímala veľkodušne, tak aby si to nikto ani nevšimol, a nachádzala v ňom pokoj a radosť.

112. Musela znášať mnohé protivenstvá. Istotne to otriasalo jej citlivou a vzdorovitou povahou, nikdy však nebolo na nej badať nepokoj či netrpezlivosť. Jej rodičia mali námietky voči jej nábožnému životu:

„Obviňovali ju, že je pre rodinu príťažou,“ uvádza farár Reichard, „a to ešte zväčšovalo jej muky.“

Miestni obyvatelia sa jej vysmievali a prezývali ju „svätá Betka“. Podľa slov farára Reicharda všetko znášala s nezlomnou trpezlivosťou, „nikdy sa nestážovala na zlomyseľné poznámky, nereagovala na žiadnu z množstva urážok, ktoré jej vrhali do tváre“. Mnohí kňazi ju odsudzovali. Jeden biskup ju urazil.

„Opovrhujú nami, budú nás aj prenasledovať, ak to Pán Boh dopustí“, povedal farár Reichard.

„Zo všetkých strán sa snažia vnášať nespokojnosť do kongregácie,“ uviedol biskup Räss, „a roztrpčene sledujem, že útoky sú namierené proti predstavenej“. Najbolestnejšie protivenstvá prichádzali z domov vo Würzburgu, Viedni a Šoproni a od biskupov v týchto oblastiach.

Náš Pán oznámil Božej služobnici všetky tieto utrpenia a protivenstvá.

„Trp, mlč a modli sa!“

Tento príkaz dôsledne zachovávala.

113. Božia služobnica mala vo všeobecnosti rada jednoduchosť života a ako pečať ju dáva aj svojej kongregácii. Pri zariadovaní domov sestier vyžadovala prísnu jednoduchosť: nech je tam len to najnutnejšie a hlavne veľká čistota. Chcela, aby rúcha boli jednoduché. Sestrám odporúčala, aby dávali pozor na škrvny a nezničili si rúcho nedbalosťou, pretože je veľmi drahé a musíme šetriť, aby sme mohli viac pomáhať chudobným. Z toho všetkého môžeme vidieť, že Božia

služobnica dbala na detaily a vo všetkom poznala dokonalú mieru.

8. MRAVNÁ SILA

V najťažších chvíľach nechýba prejav radosti a vytrvalosti

114. Božia služobnica hrdinsky prejavovala čnosť mravnej sily. Pred svetom bola slabá, nemala nič z toho, čo robí človeka na svete silným a mocným, ale bola silná vďaka Božej sile. Potvrdila sa na nej pravdivosť výroku apoštola svätého Pavla: „Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“

115. Mravnú silu nachádzala v duchu viery a vo vrúcnej láske k Bohu. Vďaka tomu bola silná vo svojich povinnostiach. Najprv sa snažila danú úlohu dobre spoznať, nechala si poradiť a keď sa s ňou oboznámila, neochvejne ju plnila. Už v detstve si uvedomila, že musí pomáhať svojim rodičom. Hoci mala podlomené zdravie, robila im všetky drobné služby, ktoré mohla. Za povinnosť si kládla tiež vzdelávať sa v kresťanskej náuke a hoci narážala na veľké prekážky, pevne a vytrvalo bojovala, aby našla túto skrytú mannu. V čase dospievania musela tvrdo pracovať na poli, robila to však svedomito. Ako zakladateľka a generálna predstavená sa nenechala zlomiť ani povinnosťami, ani ťažkosťami rôzneho druhu.

116. Matka Alfonza Mária neúnavne pracovala. Farár Reichard mohol povedať:

„Stále ju to nezadržateľne ťahá k jej povinnostiam predstavenej. Nielenže sa nevyhýba žiadnej úlohe, ale cíti sa povinná robiť ešte viac, aj napriek pokušeniam k znechuteniu, ktoré na ňu doliehajú.“

Farár Busson uvádza:

„Neochvejne si plní svoje povinnosti. Keď sa ju diabol snaží od nich odvieŕ, namiesto toho, aby podľahla pokušeniu, pustí sa do práce s ešte väčším zápalom.“ Hoci mala bolesti, často sa vydala na cestu, keď si to vyžadovala naliehavá povinnosť.

117. Vo svojej chorobe bola hrdinsky trpezlivá. Napriek zdĺhavosti a intenzite tejto skúšky sa ani raz nest'ážovala.

„Počas pretrvávajúceho utrpenia som si stále pripomínala, o čo som Boha prosila už od detstva: aby som si dokázala zachovať čisté srdce, aby som dosiahla svätosť, a aby som vo všetkom plnila svätú Božiu vôľu, a často som si pomyslela: ‘Budem ochotne trpieť, len aby som to dosiahla.’“

Telesné bolesti trpezlivo znášala po celý život.

118. Božia služobnica bola trpezlivá voči urážkam, pohrdaniu a protivenstvám, ako už bolo spomenuté v bode 81.

119. Hrdinskú silu duše prejavovala aj v stavoch duchovnej vyprahnutosti a úzkosti. Dokazovala to už od detstva:

„Už ako dieťa som skrývala vnútornú bolesť a žalovala som sa jedine Pánu Bohu.“

Keď v sedemnástich rokoch pocítila vyprahnutosť, znechutenie a celý rad duševných bolestí, najprv zastonala a potom povedala:

„Ježišu, aj keď sa nemodlím dobre, predsa sa budem ďalej modliť, lebo mi to spovedník prikázal.“

Počas jedného obdobia vyprahnutosti povedala Ježišovi:

„Ježišu môj, napriek tomu, že v srdci necítim žiadnu lásku k tebe, som pripravená zostať ti verná do smrti. Ukáž mi, ako mám využiť tento druh utrpenia.“

Farár Reichard dosvedčuje:

„V tomto utrpení zostala verná a vytrvalá a naďalej plnila Božiu vôľu.“

Farár Busson uvádza:

„Chorá, vystavená tejto skúške, stávala sa každým dňom trpezlivejšia a odovzdanejšia.“

120. Musela pretrpieť trýznenie diabla, ktorý sa ju snažil znepokojiť, vystrašiť, viditeľne sa jej vyhrážal a doliehal na ňu kliatbami a rúhaním. V takých chvíľach začala rozjímať, spoznala, že je za tým pokušiteľ, vzala do rúk kríž a znovu nadobudla pokoj a mier. Svoje dcéry takisto učila, ako sa majú zachovať voči satanovi – pohrdnúť ním: „Zmätie ho to a ujde od vás.“

121. Božia služobnica v protivenstvách prejavovala radostného ducha, aby mravne budovala svojich blížnych. Dosvedčil to každý, kto za ňou prišiel. Vo svojich príhovoroch hovorila:

„Veľmi dobrý príklad dávajú svetu duše, ktoré sú v ťažkých súženiach pokojné a odovzdané, nesťažujú sa, trpia mlčky a trpezlivo, s radostnou a pokojnou tvárou prijímajú každého, kto k nim príde. Vaše utrpenie vám nesmie zarmucovať tvár ani myšlienky. Vždy v sebe premáhajte smútok, aby ste mravne budovali svoje spolusestry aj každého, kto vás vidí. Božím deťom pristane pokoj, vyrovnanosť a radosť.“

122. Božia služobnica vynikala mravnou silou, keď išlo o oslavu Boha a spásu duší. Pri všetkej podriadenosti a úcte voči farárovi Reichardovi, avšak zároveň s neochvejnou rozhodnosťou zápasila, aby zlomila jeho nechť pustiť sa do diela, ktoré bolo z ľudského pohľadu odsúdené na neúspech. Ona však neústupčivo pokračovala v zakladaní, hoci v hĺbke duše cítila obavu pri pomyslení na svoju slabosť a ničotu. Svoje dielo riadila ako opatrný a zároveň odvážny kapitán, a dychtivo rozširovala pole svojho pôsobenia. Sestra Lukrécia o tom podáva svedectvo:

„Farár Reichard sa jedného dňa pokúsil zmierniť matkinu horlivosť a povedal: ‘Čože? Ešte ďalší dom?’ Božia služobnica vošla do refektára práve vo chvíli, keď sa čítala táto veta: ‘Takto sa má šíriť Božie meno po celej zemi’. Ona vzala knihu, išla s ňou za superiorom a povedala mu: ‘Vidíte, otče, Pán Boh chce, aby sa naše dielo, ktoré je jeho dielom, rozširovalo. Dajte mi teda dovolenie.’“

123. Božia služobnica bola vytrvalá. Tak účinne bojovala, že už v nej nebolo badať tvrdohlavosť, ale neochvejnú – nie však strnulú – vôľu dosiahnuť Boha praktizovaním čností. O túto vytrvalosť naliehavo prosila:

„So vzdychaním som sa stále modlila, aby som dosiahla vytrvalosť.“

Bola vytrvalá najmä v modlitbe a nikdy nepochybovala o Božej pomoci, bez ohľadu na to, po akom dlhom čase jej Boh udelil svoje milosti.

„Budeme sa ďalej modliť,“ hovorila, „a nikdy neprestaneme, až kým nás Boh nevyslyší.“

124. Čnosť mravnej sily sa u Božej služobnice prejavovala aj v mlčaní, ktoré dokázala zachovať

vo všetkých bolestných okolnostiach, keď jej povinnosť neprikazovala brániť záujmy kongregácie a sestier. Bola hrdinsky verná pravidlu, ktoré jej dal náš Pán:

„Trp, mlč a modli sa!“

125. Povzniesla sa nad rešpekt ľudí. Ako dieťa sa veľmi horlivo snažila získavať druhých pre Ježiša Krista a potláčať zlo, hoci videla, že sa jej kvôli tomu vysmievali a pohrdali ňou. Bola v pokušení radšej mlčať, ale povedala si:

„Budem robiť všetko preto, aby neurážali Pána Boha a dosiahli spásu duše. Plním si svoju povinnosť, musím to robiť, aj keby mnou celý svet pohrdal.“

Mala tiež pokušenie skracovať svoje úkony nábožnosti, aby súrodencom nepripadala čudná, ale namiesto toho prosila „nebeského Otca, aby jej dal vytrvalosť“, zahryzla si do jazyka a znášala všetky posmešky. Keď bola v kostole, prežívala v duši takú hlbokú zbožnosť, že ju nedokázala navonok zakryť, a aby si to ostatní nevšimli, mala pokušenie rozptýliť sa, ale namiesto toho sa modlila:

„Ježišu, môj Božský Ženích, prečo by som mala odporovať tvojej svätej vôli, aby som sa páčila svetu? Nie, to sa nestane. Nechcem sa páčiť svetu, ale tebe. Čo na tom, ak sa svetu nepáčim – hlavne, že sa páčim tebe.“

126. Božia služobnica sa celý život usilovala vzbudzovať u druhých čnosť mravnej sily, aby sa odpútali od sveta a jeho falošných dobier; dosvedčili to jej súrodenci, okolie aj mnohí návštevníci. Svoje dcéry neustále vyzývala, aby bojovali so svetom i samy so sebou a dala im aj bojovú stratégiu:

„Bojujte odvážne. Buďte ako vojaci, ktorí sa každý deň vracajú do boja s rovnakou nebojácnosťou. Zažeňte slabosť i zbabelú sebaľútosť; robte vždy opak toho, čo

chce vaša prirodzenosť. Žite akoby v ustavičnom mučeníctve.“

Takéto priame poučenie sa nachádza v liste, ktorý napísala sestrám, ktoré pracovali medzi chorými na cholera. Najprv ich vyzvala k tomu, aby sa celkom obetovali z lásky k Ježišovi Kristovi a vzápätí ich prosí, aby zatvárali uši pred každou ľudskou chválou, aby sa páčili jedine Bohu.

Čnosti týkajúce sa sľubov a iné čnosti

9. POSLUŠNOSŤ

Živé pravidlo

127. Božia služobnica bola po celý život vzorom poslušnosti. Už v detstve sa cvičila v tejto čnosti, ktorá poznačila celý jej život. Uvedomila si, že Božia vôľa bola vyjadrená v hlase jej rodičov a duchovného vodcu. Od tej chvíle začala urputne bojovať proti nedostatku svojej povahy – tvrdohlavosti, ktorá by mohla zmariť to, čo jej Božia milosť zasiala do duše. Kúkoľom bola predovšetkým jej vlastná vôľa, a keďže „sa chcela stať svätou“, vedela, že to môže dosiahnuť len podriadením vlastného úsudku. Chce byť teda poslušná za každú cenu.

128. Všetky skutky konala v súlade s pravidlom poslušnosti. Celkom sa podriaďovala vedeniu farára Reicharda, lebo spoznala, že ho Boh určil, aby jej prostredníctvom neho oznamoval svoju vôľu. Odhaľovala mu svoje vnútro a stále si dávala záležť,

aby pred ním nič nezatajila. Žiadala ho o radu vo všetkých detailoch svojho konania a jeho rady dôsledne zachovávala aj vo chvíľach najväčšieho súženia a navzdory všetkému znechuteniu. Neskôr zložila sľub, že „bude poslúchať svojho spovedníka ako duchovného vodcu a superiora a bude mu dokonale, bez najmenej výnimky, odhaľovať svoje svedomie vo všetkom, čo sa týka vnútorného života.“

Farár Reichard mohol dosvedčiť: „všetko robí v duchu poslušnosti. Vaša Excelencia (Mons. Räss) vie, že po celý čas prejavovala dokonalú poslušnosť. Opakujem a potvrdzujem, že celé jej konanie bolo dokonale poslušné a táto poslušnosť srdca i ducha sa v nej od detstva až do tohto dňa ani na chvíľu nezaprela.“

Často prosila Ježiša:

„Ježišu môj, daj, aby som bola verná duchovnému vodcovi, ktorého si mi dal. Ukazuj mu cestu, po ktorej ma má viesť, daj mu poznať moje vášne a daj mu do úst slová, ktoré mi má vložiť do duše. Chcem spoznať tvoju vôľu v jeho slovách.“

129. Poslušnosť bola vždy smerodajná pre svedomie Božej služobnice. Jej svedomie bolo také citlivé, že aj najmenšie vybočenie z medzí správnosti v nej od malička vzbudzovalo obavu, že urazí Boha. Premáhala pokušenia a keď sa jej stalo, že čo len trochu neposlúchla rodičov, hneď si uložila pokánie. Takéto citlivé svedomie si zachovala aj v otázke poslušnosti voči farárovi Reichardovi a biskupovi Rässovi. Hrdinsky potláčala vlastný úsudok. Vyhlásila:

„Aká je poslušnosť mocná zbraň v boji proti diablu! Človek vtedy bojuje s odvahou, pokojom v tvári a s radosťou v srdci. Cíti posilu a vedenie v boji, nebojí sa zradných úderov ani nebezpečných zákrokov. Víťazstvo má zaručené.“

130. Matka Alfonza Mária zachovávala pravidlá svojej kongregácie. Farár Reichard mohol dosvedčiť:

„Je ako živé pravidlo. S úzkostlivou presnosťou dodržiava predpisy kongregácie a najradšej sa pridŕža toho, čo je najprísnejšie a najviac odporuje jej povahe.“
V poslušnosti bola neochvejná. Božia služobnica musela hrdinsky bojovať, aby zostal zachovaný duch kongregácie v takej podobe, ako jej bolo vnuknuté zhora a to najmä v čase krízy, ktorá vypukla v domoch vo Würzburgu, v Viedni a Šoproni.

131. Svoje dcéry učila hrdinskej poslušnosti, ktorú sama uplatňovala: poslúchať seberovných i podriadených. Povedala im:

„Keď ide o pozemské veci, vo všetkom, čo nie je v rozpore s Božími prikázaniami, musí duša uprednostniť vôľu bližneho, najmä keď sú tie veci človeku nepríjemné. Nesmiete si myslieť, deti moje, že stačí plniť vôľu vašej predstavenej.

Musíte byť ochotné plniť takisto vôľu vašich spolusestier, hoci aj v maličkostiach, aj keď budú mladšie alebo menej vzdelané ako vy. A ak máte druhým niečo prikazovať, musíte sa snažiť plniť aj ich vôľu ako svoju vlastnú.

Musíte si myslieť na to, že to sám Boh od vás žiada. Blažená je duša, ktorá nekoná nič z vlastnej vôle, ale iba z vôle druhých! Taká duša má u Boha veľké zásluhy.“

10. CHUDOBA

Stále úsilie slúžiť v Kristovom mene

132. Božia služobnica mimoriadnym spôsobom milovala chudobu. Mala rada svoje chudobné pomery a z nich vyplývajúce odriekanie alebo lepšie povedané, nepriala si nič viac než to, čo dostala a ešte aj z toho, čo dostala, si pre vlastnú potrebu nechávala iba to najnutnejšie. Pred založením kongregácie zložila sľub, že bude žiť v chudobe, s dovolením spovedníka bude vlastniť len to najnutnejšie pre svoje živobytie a všetko ostatné použije na oslavu Boha a pomoc chudobným, v súlade s mienkou spovedníka.

133. Matka Alfonza Mária založila svoju kongregáciu v absolútnej chudobe, bez akýchkoľvek zdrojov, iba s dôverou v Boha. Často jej chýbali potrebné prostriedky, ale pomoc vždy prišla v pravej chvíli. Náš Pán povedal matke Alfonze Márii:

„Budem zosielať veľa pomoci tomuto dielu, chcem však, aby ste mi všetko odovzdali.“

Božia služobnica takisto chcela, aby ducha chudoby zachovávali všetkých členky kongregácie a potom aj kongregácia ako celok.

„Žiadny dom nesmie hromadiť úspory nad rámec toho, čo je úplne nevyhnutné na určitý čas. Prebytok sa musí rozdať chudobným alebo použiť na zakladanie ďalších domov.“

134. Od svojich dcér vyžadovala veľmi prísnu chudobu: v dome môžu mať len to, čo je nevyhnutné, majú jesť stravu, akú jedia chudobní a majú zachovávať chudobu aj

v obliekaní a veciach, ktoré používajú. Prezradila im, že náš Pán jej povedal, že kongregácia bude žiť dovtedy, kým sa v nej bude praktizovať chudoba a láska.

135. Božia služobnica často vyzývala svoje dcéry, aby praktizovali a milovali chudobu. Hovorila im:

„Kde nevládne duch chudoby, tam nemožno napredovať v čnosti. Budete cívať, miesto aby ste napredovali: vaše telo ovládne ducha. Odhod'te ďaleko od seba všetko, čo odporuje duchu chudoby a hneď pocítite v sebe veľkú zmenu.“

136. Sama dávala príklad najprísnejšej chudoby. Istý kňaz, ktorý ju navštívil, o tom rozpráva:

„Matka Alfonza Mária bývala v malej izbičke. Táto cela bola veľmi biedna.“

Farár Reichard v liste biskupovi Rässovi píše:

„Keďže všetci členovia kongregácie musia zachovávať prísnu chudobu, predstavenej spôsobuje ťažkosti nosenie ruženca, ktorý Vaša Excelencia posvätila. Bude ho nosiť len na príkaz Vašej Excelencie.“

Aby dala príklad celej komunite, jedného dňa v prítomnosti všetkých sestier spálila knihu, ktorú neprávom vlastnila jedna zo sestier. Staršie sestry opisujú túto udalosť: Traduje sa, že keď Božia služobnica ležala na smrteľnom lôžku a bola už v hlbokom bezvedomí, zrazu sa z ničoho nič posadila a napomenula jednu zo sestier, že napriek jej zákazu voskom vyleštila schodište a prikázala, aby ten vosk odstránili.

11. ČISTOTA

Transparentný život

137. Božia služobnica zachovávala panenskú čistotu s takou dôslednosťou, že sa nikdy nedala poprieť. Túto čnosť mala v zvláštnej obľube, ako naznačujú jej modlitby, keď bola ešte dieťa a mladé dievča:

„Ježišu môj, daj mi milosť, aby som si vždy zachovala čisté srdce. Môj dobrý Ježišu, ty mi istotne dáš milosť, aby som ti slúžila v stave panenstva a aby som v panenstve i zomrela. Nechcem byť pannou len podľa mena, ale chcem, aby moje srdce bolo ozdobené čnosťami, ktoré žiadaš od panny.“ Ako 14-ročná zložila sľub panenstva na jeden rok a ako 21-ročná zložila sľub trvalej čistoty.

138. Bola neustále bdelá a použila všetky prostriedky, aby si zachovala čistotu. Nielenže sa veľa modlila, ale rozhodla sa napodobňovať čistotu Panny Márie. Zvyčajne kráčala so sklopeným zrakom a do rozhovoru sa zapájala len vtedy, keď to bolo nevyhnutné a vyžadovala to láska k blížnemu. Celý jej zovňajšok, správanie i pohľady vyžarovali anjelskú čistotu, ktorá očarila každého, kto k nej prišiel, a privádzala ich k Bohu. Farár Reichard dosvedčuje:

„Oplývala takou čistotou, že sa triasla už pri náznaku témy, ktorá odporovala tejto čnosti.“

139. V snahe uchrániť svoje dcéry pred všetkým, čo by mohlo ohroziť ich čistotu, odporúčala im, aby sa dôsledne vyhýbali svetu a uvoľneným spôsobom: „Prosím vás, aby ste začali žiť tak, ako sa patrí na

nevesty Ježiša Krista. Preto nasledujte svojho Božského Ženícha, ktorý žil nanajvýš utiahnutým životom. Uvažujte o ňom, koľko chcete: nájdete v ňom iba rozjímanie a miernosť.“

12. POKORA

Nesporná kontinuita ducha napriek zmenám situácií

140. Božia služobnica praktizovala hrdinskú pokoru. Už v mladom veku jej milosť umožnila poznať svätosť, vznešenosť a velebnosť Boha. Chvela sa bázňou pri pomyslení na jeho veľkosť a na svoju slabosť i ničotu. Tieto dva pocity sa jej zakorenili hlboko v duši a vytvorili pevný základ, na ktorom spočívalo duchovné budovanie a posväcovanie Božej služobnice. Vďaka jej vernému spojeniu s milosťou v nej tieto vzácne semenka úžasne vyrástli.

141. Skutočnosť, že premohla svoj prirodzený sklon k tvrdohlavosti, sa prejavil v poslušnosti, s akou prijímala príkazy a výčitky rodičov, riadila sa ich úsudkom, a takisto v pokornej a trvalej podriadenosti vedeniu farára Reicharda a biskupa Rässä, ktorým nikdy neodporovala vlastnou vôľou. Pravdaže, keď ako generálna predstavená pokladala za svoju povinnosť vyjadriť vlastný názor, vedela to urobiť s pokorným rešpektom, ale rozhodne a nenúteno.

142. Božia služobnica prejavovala hlbokú pokoru tým, že sa vždy považovala za nehodnú akejkolvek vážnosti a úcty. Túžila vstúpiť do rehole, „aby ju pokladali za tú najposlednejšiu“. Keď ju náš Pán požiadal, aby založila vlastnú kongregáciu, zháčila sa:

„Ježišu, môj Božský Ženích, ako môžeš také niečo chcieť? Ved’ som iba úbohá a nevzdelaná služobnica. Ako by si ma mohol na niečo také použiť?“

Sestra Leónia potvrdzuje:

„Počula som, ako zakladateľka povedala: ‘Prosím nášho Pána, aby sa po mojej smrti na mňa zabudlo, aby o mne už nikto nehovoril.’“

143. Pokora Božej služobnice sa prejavovala aj tým, že sa stále úprimne obviňovala zo svojej hanebnosti a ničoty; považovala sa za nehodnú hriešnicu. Farár Reichard mohol povedať:

„Musel som ju vždy ubezpečiť, že jej obavy sú prehnané, a zadržať ju pred ničotou, do ktorej sa zvykla uzatvárať aj s darmi, ktoré dostala. Ona sama videla a vedela, že sa nemôže spoliehať na seba samú, ale iba na Boha. Samu seba vnímala až natoľko nepatrnú a úbohú, že už nemohla mať v seba žiadnu dôveru.“

144. Hoci si uvedomovala svoju nekonečnú slabosť a biednosť, nenechala sa tým nikdy znechutiť, ale v tomto poznaní nachádzala príležitosť ešte horlivejšie milovať Boha:

„Najprv chvíľu stonala nad svojou nehodnosťou a ničotou, pomaly ju to však privádzalo k poznaniu Božej dobroty a milosrdenstva, až nakoniec tým bola natoľko preniknutá, že jej srdce sa zapálilo veľkou láskou a vdáčnosťou.“

145. Božia služobnica bola stále pokorná a prívetivá k ostatným. Farár Reichard potvrdzuje:

„Stále na nej badať jemnú vyrovnanosť, ktorá človeka priťahuje a očaruje.“

Sestra Leónia uvádza:

„K sestram bola láskavá a prívetivá. V jej vystupovaní nebolo nič tvrdé.“

Božia služobnica vo svojich pravidlách sestram nariadila láskavosť, ktorá je ovocím pokory:

„Keď prídu k chorému, majú ho láskavo pozdraviť slovami: ‘Pochválený buď Ježiš Kristus.’ Potom sa majú chorého stručne a veľmi jemne opýtať, aké má ťažkosti, a následne sa majú rovnako prívetivo na to spýtať príbuzných chorého.“

146. Milovala a vyhľadávala ponížovanie, považovala ho totiž za najlepšiu a najkratšiu cestu k dosiahnutiu pokory. Celý život musela znášať ponížovanie a pohrdanie, ale nikdy sa nest'ážovala. Páter Amhard o nej povedal: „Hneď som u nej postrehol vysokú osvietenosť ducha, úplnú odovzdanosť do Božej vôle, veľkú túžbu po ponížení a kríži.“

Svojim dcéram hovorila:

„Deti moje, kiežby ste pochopili, aké užitočné je ponížení! Je to vari jediný spôsob na dosiahnutie pokory. Milosť uvedomiť si vlastné nedostatky, priznať si ich, uznať svoju vinu a znovu sa pozdvihnúť – takáto milosť je vzácnejšia než vízie a zázraky.“

Farár Glöckler uvádza:

„Keď sa niektorá sestra ponížila, vtedy bola pripravená ihneď jej odpustiť to, za čo si zasluhovala pokarhanie, a povedala: ‘Pobozkám nohy sestry, ktorá je ochotná prijať pokarhanie bez toho, aby sa ospravedlňovala alebo zarmucovala.’ Tak veľmi jej záležalo na priznaní si vlastnej viny.“

147. Matka Alfonza Mária sa snažila zakrývať svoje čnosti, mimoriadne milosti a svätosť svojho života. Robila to v duchu jednoduchosti: nemyslela si, že by v nej bolo čosi dobré. O svojich mimoriadnych milostiach nehovorila nikomu, iba duchovnému vodcovi. Sestra Leónia dosvedčuje:

„Nikdy nehovorila o svojich víziách.“ Alžbeta sama povedala: „Človek sa má vždy pokladať za nehodného duchovných milostí a vydávať sa im iba s bázňou.“

Farár Glöckler uvádza:

„Čo sa týka jej lásky k životu v skrytosti, túžila, aby ju prijali do kláštora, ale ani jej na um nezišlo, že by sama mohla byť zakladateľkou.“

Farár Reichard píše:

„O svojich extázach a víziách si myslela, že je to len vidina, chcela sa z toho obviňovať.“

Páter Amhard hovorí o jej obave z nadprirodzených vecí. Božia služobnica dala svojim dcéram takéto pravidlo správania:

„S Božou milosťou budem plniť iba jeho vôľu, budem sa snažiť, aby na mňa všetci zabudli, budem vyhľadávať odriekanie, posledné miesto a najpodradnejšie práce. Ak ostatných budú uprednostňovať predou mnou, Bohu nech je za to vďaka! Tým lepšie pre mňa. Čo viac mi treba, aby som mohla byť ponížená?“

148. Svoj život dožila v hrdinskej pokore. Často sa takto modlila:

„Môj Božský Ženích, Spasiteľ, prosím ťa, aby si ma urobil podobnou tebe, aby som mohla trpieť v pohrdaní a zomrieť v opustenosti.“